VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8265. szám | Vasárnap, 1971. október 17. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk III. oldalán

Harcos szocialista kulturáért, művészetért

Visszatért a fővárosba Nicolae Ceaușescu, Románia Államtanácsának elnöke, aki részt vett az iráni állam megalapításának évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken

Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Elena Ceaușescu elvtársnő, akik Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr iráni sahinsah meghivására részt vettek az iráni állam megalapitása 2500. évfordulójának szentelt ünnepségeken, szombat délben visszaérkeztek a fővárosba.

Az iráni látogatáson az Államtanács elnökének kiséretében volt George Macovescu első külügyminiszter-helyettes.

A Băneasa repülőtéren jelen voltak a következő elvtársak: Ion Gheorghe Maurer és felesége, Elena Maurer, Emil Bodnaraș Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Florian Dănălache, Fazekas János, Petre Lupu, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Ștefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajovici, Miron Constantinescu, Ion Ioniță, Vasile Patilineț, Ion Stănescu, Mihai Marinescu, feleségükkel, az Államtanács több tagja, miniszterek, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői.

Megjelent Szadegh Szadrieh, Irán Bukaresti nagykövete, a nagykövetség több tagja, országunkban akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői.

Számos bukaresti lakos jött el a repülőtérre fogadni az Államtanács elnökét, akit nagy melegséggel köszöntött. Lelkes tapssal és éljenzéssel ezuttal is kifejezték tiszteletüket és megbecsülésüket Nicolae Ceaușescu elvtárs iránt. Pionirok virágcsokrokat nyujtottak át.

(Agerpres)

Hazaérkezett Corneliu Mănescu külügyminiszter

Szombat este hazaérkezett New Yorkból Corneliu Mănescu külügyminiszter, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyülésének 26. ülésszakán részt vevő román küldöttség vezetője.

Fogadására az Otopeni repülőtéren megjelent George Macovescu első külügyminiszter-helyettes, a Külügyminisztérium több más vezetőségi tagja.

Ott volt Leonard C. Meeker, az USA nagykövete és Denis Seward Laskey, Nagy-Britannia nagykövete, valamint Sayed Abbas Chedid, az ENSZ bukaresti Tájékoztatási Központjának igazgatója.

(Agerpres)

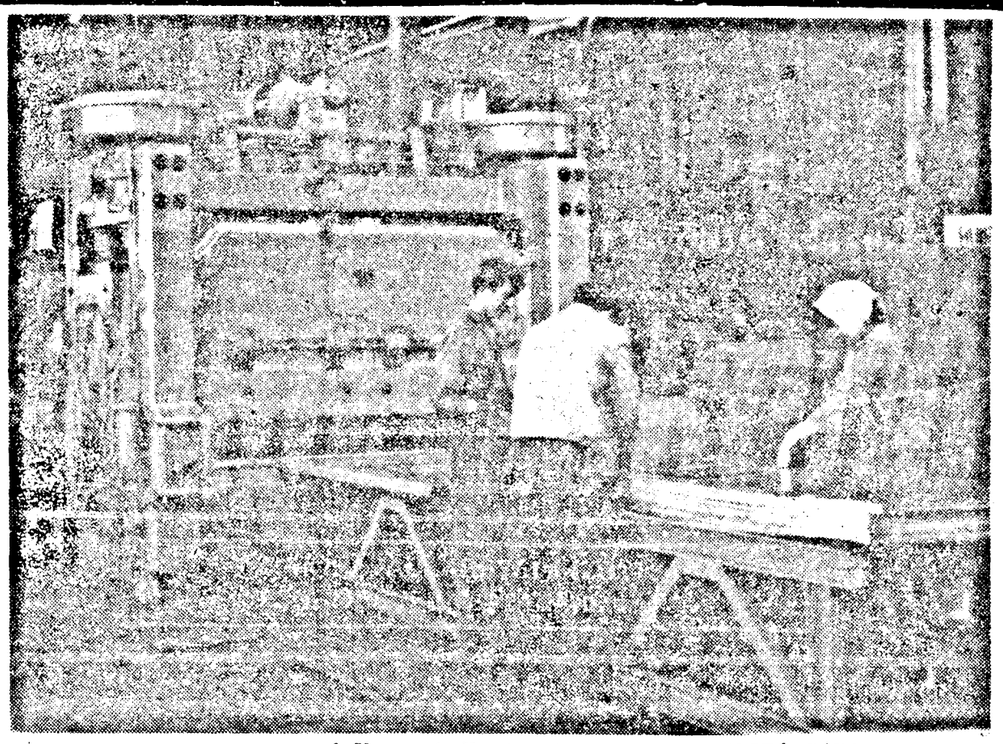

A Vagongyár II. részlegén. (GORÓ GÁBOR felvétele)

Az igazgató bizottság ülésének napirendjén: az exportfeladatok teljesítése

Beszélgetés PĂDUREANU AUREL mérnökkel, a Vagongyár igazgatójával, az igazgató bizottság elnökével

Az elmult évek folyamán vagongyártóink csak úggyel-bajjal teljesitették export feladataikat. Ez évben azonban, minden aradi örömére gyökeres változás állt be. A műszaki-anyagi alap bővítése, a munkaszervezés tökéletesítése, a széles körü politikai tömegmunka, a pártszervezetek átfogó akciói és nem utolsó sorban a vállalatvezetés stilusának javitása nyomán kiküszöbölték a hiányosságok nagy részét. Ezt a sikert fémjelzi az, hogy október 15-ig 31 vagonnal szárnyaltak tul export feladataikat. A közösség felajánlása azonban számbelileg és értékben is több ennél. Azért, hogy év végéig a terven felül gyártott export vagonok száma elérje az 50-et, még nagyon sokat kell dolgozniok. Erről tárgyaltunk Pădureanu Aurel mérnökkel, az üzem igazgatójával.

— Az igazgató bizottság munkaterve szerint majdnem minden munkaülésen foglalkoztak az export-feladatok teljesítésének módozataival. Milyen kérdések merültek fel legutóbb?

— Tekintettel arra, hogy nemcsak fizikai értelemben vett feladatok teljesitése áll előttünk, hanem az exportterv értékbeni növelése is, a cserealkatrészek gyártásának gyakorlati lehetőségeit vitattuk meg. Elhatároztuk, hogy ezek technológiájának párhuzamosan kell haladnia a sorozatgyártással. Több felmérés alapján megállapitottuk, hogy a megmunkáló részlegeken jobb szervezéssel s a tartalékok hasznositásával erre mód van.

— Milyen müszaki-gazdasági előnyöket biztosit az uj eljárás?

— Ezzel tulajdonképpen az egyik legégetőbb kérdést oldottuk meg. Az, hogy a szerződéskötéskor cserealkatrészek gyártására és a késztermékekkel együtt történő leszállitására kötelezttük magunkat, kiküszöbölte a külföldi szervizállomások létesitését, ami tudvalevőleg nagyon sok pénzt emésztett volna fel. A pótalkatrészek beszerelési módját a megrendelő ország nyelvén, prospektusokon tüntetjük fel, ami felér a legkompetensebb müszaki asszisztenciával is.

— Mit jelent ez a termelésben?

— Nyilvánvaló, hogy a sorozatban gyártott alkatrészek előállitása kevesebbe kerül, mint amelyeket rendelésre, külön-külön kell elkészitenünk. A sorozatgyártás lehetővé teszi a segédszerkezetek alkalmazását, sőt egyes technológiák automatizálását is. Ezzel mintegy felére csökkentjük a pótalkatrészek előállitási költségeit. Mondanom sem kell, hogy az igy készitett felfekvő csapágyak, csapágyházak, vontatószerkezetek, tengelycsapok és perselyek minősége is kifogástalan. De ezáltal lényeges termelőkapacitást is megtakarithatunk.

— Egyetértenek ezzel a külföldi megrendelők?

— Örömmel fogadták javaslatunkat.

Lejegyezte: TÓTH SÁNDOR

(Folytatása a II. oldalon)

A tudás az emberség lámpása

Megtjszteltetésnek tartom, hogy az Aradi Népi Egyetem magyar tanszéke, A kultura és civilizáció kurzus, ebben az évben is meghivott előadójának. Azt hiszem, egyetért velem FICZAY DÉNES, GNANDT JÁNOS, GLÜCK JENŐ, KOVÁCH GÉZA, PÉTERFI ROZÁLIA, RÉHON JÓZSEF, UJJ JÁNOS stb. is, akiket szintén megbiztak, hogy a kéthetenként megtartandó ciklus egyikének előadói tisztjét betöltsék.

Megvallom, minden eddigi előadásom előtt és alatt alaposan izgultam. Talán hallgatóim észre is vették lámpalázamat, de jóindulatukkal igyekeztek segiteni. Érthető, hiszen felnőtteket tanitani „nem középiskolás fokon" társadalmi felelősség, az ismeretterjesztés nemes hivatása, melyet teljesiteni csak szépen és jól szabad. Tehát megfelelni a bizalomnak, mindig ujat és mindig érdekeset mondani a szóban forgó tárgyról, még a sokéves tapasztalattal és nagy tudással felvértezett egyetemi professzorokat is próbára teszi, egy olyan hallgatóság „vizsgáló birósága" előtt, amely az idős, középkoru és fiatal nemzedék sokirányu érdeklődését egyhelyütt képviseli. Meg kell azonban mondanom, hogy a katedra vezetőtanácsa igen változatos tematikáju előadásciklust állitott össze, s ennek megfelelően megtartására a legkiválóbb előadókat hivta meg. Elsőként GÁLL ERNŐT hallgathatjuk meg, a történelem és társadalomtudományok akadémiájának tagját, a Korunk főszerkesztőjét, aki a kultura szerepéről beszél a tömegek nevelésében (október 20). BALOGH EDGAR a hazai magyar irodalom időszerü kérdéseiről (november 17), FARKAS LÁSZLÓ a futurológiáról (december 1), majd PÉTERFI ROZÁLIA a harmadik világ harcáról tart előadást az imperialista elnyomás ellen (december 15.)

S mindezt igen sok képanyag — audio-vizuális szemléltetés — teszi még érdekesebbé, még élvezetesebbé és érthetőbbé. Az ennek a tanévnek ugyancsak ismert és nagyhirü meghivott előadói közül még megemliteném DEMETER JÁNOS, a Kolozsvári Babeș-Bolyai Tudományegyetem prorektorának, DEMÉNY LAJOS tudományos kutatónak, IMREH ISTVAN egyetemi professzornak, s a közismert XANTUS JÁNOSNAK a nevét, akik az aradiakkal együtt biztositékai annak, hogy a Kultura és civilizáció sorozat teljesiteni fogja ismeretterjesztői és nevelői funkcióját.

A teljesen ingyenes előadássorozat sikere tehát most már csakis a hallgatóságon mulik. S hogy ezt még inkább megértessem, hadd emlékeztessek egy „fiók-szabadegyetemen", a kisiratosi iskolában megtartott könyvismertetőmre. Sütő gyönyörü naplójáról beszéltem, azt hiszem, tiszta szivből... Nyolcan hallgattak. Szavamra, egy hallgatónak is megtartom az előadást! De kialudt a villany. S a vaksötétben kellett folytatnom... Jelképesen: lámpagyujtogatók sorsa ez! A népi egyetem Kultura és civilizáció ciklusára ezért mondom, hogy többen is beiratkozhatnának.

Hogy legyen kinek meggyujtsuk a tudás és emberség világitó lámpását!

(mózer)

Haladéktalanul fejezzük be az őszi mezőgazdasági munkákat!

Fedél alá az őszi terményeket!

■ Termelőszövetkezeteinkben október 14-ig a napraforgónak 99, a szójának 92, a kukoricának pedig 82 százalékát aratták és törték le, helyezték biztonságba. A szójatermesztéssel foglalkozó 29 szövetkezeti gazdaság közül 17-ben, köztük a pécskai Avintul, a szentannai, a tornyai, az angyalkuti egységekben, már végeztek e fontos ipari növény betakaritásával. Pélen, Gyulavarsándon, Seprősön, a pécskai Ogorul gazdaságban lemaradtak a napraforgó aratásával; a szabadhelyi, a mácsai és zádorlaki szövetkezetekben lassu ütemben halad a szója cséplése.

■ Harminchét szövetkezeti gazdaságban végeztek a kukorica törésével. Élen haladók a monostori, a munári, a cili és más tsz-ek. Mivel még 13 000 hektár tengeri vár betakaritásra, szükségessé válik, hogy Mondorlakon, Szederháton, Iltőn, Zabrányban és más termelőszövetkezetekben is gyorsitsák a kukoricatörés ütemét, és a kései terményeket mielőbb veszteség nélkül juttassák fedél alá.

Használják ki ésszerűen a szállitóeszközöket!

Sürget az idő. Közeleg október 20-a a vetési kampány végső határideje. Gépesitőink, mezőgazdasági munkásaink, szövetkezeti parasztságunk mindent elkövet, hogy mielőbb maradektalanul eleget tegyen az őszi mezőgazdasági kampányból reá háruló feladatainak. Annál is inkább, mivel az utóbbi napokban a barometer igencsak esőre áll. Egy okkal több ez arra, hogy meggyorsitsuk a még földparcellákon lévő termények fedél alá szállitását is. A legfrissebb adatok szerint október 14-ig a megye mezőgazdasági termelőszövetkezeteinek tagsága a kukorica vetésterület 82 százalékáról, a napraforgóval bevetett földparcelláknak pedig 99 százalékáról takaritották be a termést. Többé-kevésbé előrehaladtunk tehát ezzel a munkálattal is. Ennek ellenére meg kell állapitanunk, hogy vannak szövetkezeti egységek, amelyek nem igyekeztek az őszi termények betakaritásával párhuzamosan eleget tenni állam iránti kötelezettségeiknek is. A begyüjtő központokhoz eddig mindössze 38,5 százalékban szállitották be az államnak esedékes tengerit és 60,2 százalékban a napraforgót. Az eltérés szembetünő. Ezt pedig a mezőgazdasági egységek vezetői azzal magyarázzák, hogy nem áll rendelkezésükre megfelelő számu szállitóeszköz, amely a terményt mozgathatná. Kevés az üzemanyagkiutalás, gépkocsik tizei vesztegelnek kihasználatlanul. Ezen tulmenően nem elegendő azoknak az eszközöknek a mennyisége sem, amelyeket a szállitmányozási vállalattól és egyéb szocialista egységektől kapnak.

Gabăr Adrian mérnök, a Megyei Mezőgazdasági Vezérigazgatóság osztályvezetője elmondotta, hogy termelőszövetkezeteinknek hozzávetőlegesen 66 bérelt tehergépkocsira lenne szükségük. Ezzel szemben a szállitmányozási vállalat mindössze 23-at tud a rendelkezésükre bocsátani. Ezért van az, hogy tehergépkocsi hiány mutatkozik a többi között a pécskai Ogorul, a zarándi, a kovaszinci, a mácsai, a siklói, a szemlaki és a sajtényi termelőszövetkezetekben.

Ezt a véleményt a legnagyobb mértékben osztja Bochiș Ioan a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Arad Megyei Szövetségének titkára is. Hozzáfüzte azt is, hogy a szállitóeszközök hiánya miatt nagyobb mennyiségü tengeri és cukorrépa mennyiség hever a földeken. Ennek elszállitása csapadékos időjárás esetén nagy nehézségekbe ütközhet.

Mi a megoldás? Mert lennie kell egy megoldásnak is. Elsősorban arra van szükség, hogy ésszerűbben kihasználják a rendelkezésre álló szállitóeszköz-parkot. Az egységek saját tulajdonában lévőt, a szállitmányozási vállalatokét, valamint azokét a szocialista egységekét, amelyek hajlandóak segiteni a mezőgazdasági termelőszövetkezeteket a csucsidényben, egész népünk élelmiszerellátásának érdekében.

Köztudomásu, hogy az elmult héten parancsnokság alakult, amelynek feladata megszervezni a szállitóeszközök ésszerü kihasználását. A parancsnokság első ténykedése azt mutatja, hogy sikeresen helytáll majd a reá bizott nehéz feladat elvégzésében. Az szükséges még, hogy az eddiginél fokozottabb mértékben hangoljak össze a teendőket, olyan formán, hogy az egymáshoz közel fekvő termelőszövetkezetek is kölcsönösen segitséget nyujtsanak egymásnak.

Heti belpolitikai krónika

Senki előtt sem kell fejet hajtani, csak a nép előtt. E bălcescui-eminescuipetőfii töltetű szavak, melyek pártunk főtitkárának a bukaresti pártaktiva bővitett plenáris ülésén tartott beszédében hangzottak el, arra kisértik a krónikást, hogy idézze a román nép és az együttélő nemzetiségek klasszikusait és forradalmárait, és ezzel is harcunk folytonosságára, a szocializmus épületének mely, népi-nemzeti gyökereire figyelmeztesse az olvasót. Ám — ismételjük — csupán kisértik, hiszen a nyomdai sorok nem tágithatók, a krónikás hétről-hetre dilemmában van, hogy miként is számoljon be — a lehető legrövidebben — az uj társadalmat épitő huszmilliós Románia hét napjáról. A szebb, boldogabb, igazságosabb jövőről álmodó, jövőért harcoló elődeink igaz és szép szavainak felidezését igy kenytelenek vagyunk az olvasóra bizni, hiszen ezuttal arra sincs helyünk, hogy bővebben foglalkozzunk az elmult héten összehivott október 20-i nagynemzetgyülési ülésszak várható eredményeivel, az ezt előkészitő különböző nagynemzetgyülést bizottságok munkálataival, a Szakszervezetek Általános Szövetsége Központi Tanácsának bővitett plenárisával. Ezen a héten egyetlen, de igen jelentős eseményre, Nicolae Ceaușescu elvtárs idézett beszédére kivánunk kiterni, annál is inkább, mivel *pártunk főtitkárának a bukaresti pártaktiva plenáris ülésén elhangzott felszólalása nemcsak uralta az elmult hét belpolitikai eseményeit, de a beszed, — az összes kommunistákat, az egész népet áttogó ideológiai vitában ez az irányitószabó intervenció — ragyogó példája és bizonyitéka a marxi-lenini elmélet alkotó felhasználásának, pártunk ama képességének, hogy forradalmi módon reagál a társadalmi életünkben felmerülő legkülönfélébb kérdésekre, őszintén viszi az egész nép elé a birálat és önbirálat szellemében a tevékenységünkben, a társadalmi életünkben felmerülő hiányosságokat. Hiszen — idézzünk — „hogyan igyekeszünk felszámolni olyan hiányosságokat, amelyekről nem beszélünk, amelyeket meg sem értünk. Hogyan állithatjuk, hogy a kommunista etika és méltányosság szellemében akarjuk fejleszteni nevelő munkánkat, ha nem tudjuk, hogy mit akarunk, milyen célt tüzünk magunk elé".* Mert be kell vallanunk: itt-ott meg akadnak emberek, — magukat kommunistáknak nevező emberek, vezetők is — akik igéretekkel és felszólalásokkal — tartalmatlan igéretekkel és fedezetlen felszólalásokkal — próbálják eltusolni a kemény, őszinte szavakat, vagy mások, akik szégyelnek a hiányosságokról beszélni, vagy nem tartják „politikusnak", és megint mások, akik egyes emberek érzékenységétől félve, az ugynevezett „jó közérzet" nevében langyositják el, veszik élét társadalmunk fejlődési törvényeinek, a birálatnak és az önbirálatnak. Csoda-e, hogy itt-ott felüti a fejét az önhittség és önelégültség tendenciája, hogy itt-ott elterjedt az a kényelmes álláspont, mely szerint elegendő egy határozat, hogy az magától megvalósuljon. Kommunisták vagyunk és nem nézhetjük el a fentemlitett állapotokat, nem hagyhatjuk elburjánozni a különböző antiszociális jelenségeket: a favoritizmust, a karrierista megnyilvánulásokat, a meggazdagodásra való törekvést, a kispolgári és polgári individualista nézeteket, az itt-ott fellépő protekciót, az egyéni érdekben történő telefonálgatásokat és közbenjárásokat, a borravaló rendszert, az elősködést. Rá kell tértünk a tettekre, konkrét intézkedésekre van szükség — hangsulyozta Ceaușescu elvtárs intervenciójában, hiszen *„ha kiküszöbölésükért nem lépünk közbe teljes határozottsággal, azoknak rendkivül káros és sulyos következményei lehetnek szocialista társadalmunk felépitését célzó tevékenységünkre nézve".* Ha nem igy tennénk, nem lennénk kommunisták, pártunk nem tölthetné be a társadalom vezető erejének szerepét, önhittekké, önelégültekké válnánk. Kommunisták vagyunk, s ez kötelez, felelősséget jelent. Kinek-kinek a maga munkahelyén — a gyárban, a szántóföldeken, az irodában, az iskolában, a fehér papir mellett. Sokoldaluan fejlett szocialista társadalom nem általában épül, nem általában épitik, hanem mi épitjük, mi, kommunisták, mi, dolgozók, mi, munkások, parasztok, értelmiségiek, mi, románok, magyarok, németek és más nemzetiségűek, én, a munkás, én, a földmüves, én, a pártaktivista, én, a tanár, én, a müvész, én, az alkotó — mindannyiunknak arra kell gondolnunk, hogy egyek vagyunk a párt seregéből, egyek a huszmillióból, s a jövő iránt mindannyian felelősséggel tartozunk. De ma. Itt és most. Életköznapi tetteinkkel. Azzal is, ahogy a munkát végezzük, azzal is, ahogyan gyermekeink nevelésével foglalkozunk, azzal is, ahogyan a gyár, az üzem, az intézmény ügyeibe — a közügyekbe — beleszólunk, de ne hunyjuk be a szemünket, amikor fegyelmezetlenséget, vagy protekciót, vagy baksis mániát, vagy karrierizmust — erkölcsi normáink megszegését látjuk. Nem idézetek memorálására, elavult adatok ismételgetésére van szükségünk, hanem tettekre, az élet uj jelenségeinek megértésére, hogy tudjuk, milyen álláspontra helyezkedjünk ezekkel szemben. Uj társadalmat épitünk, melyben az egész nép — munkások, parasztok, értelmiségiek, románok, magyarok, németek, más nemzetiségűek — tudatos tevékenységére van szükség. *„Az viszont, hogy megteremtsük a feltételeket — hangsulyozta Nicolae Ceaușescu elvtárs a bukaresti pártaktiva előtt — a társadalmi vezetésben való tényleges — és nemcsak látszólagos — részvételhez, elég feltételezi, hogy magasfoku politikai tudattal rendelkező embereket formáljunk, akik meg tudják érteni a nemzeti és nemzetközi gazdasági-társadalmi fejlődés során felvetődő összes kérdéseket és képesek hozzájárulni a társadalmunk felfelé ivelő menetét biztositó utak felkutatásához, egy megfelelő politikai, egy, a szüntelenül változó feltételeket figyelembe vevő általános irányvonal kidolgozásához".* Ezért vetjük alá pártos,

KILIN SÁNDOR

(Folytatása a II. oldalon)

A Pionirszervezet Országos Tanácsának plenáris ülése

Október 16-án, szombaton plenáris ülést tartott a Romániai Pionirszervezet Országos Tanácsa. Részt vettek a tanács tagjai, megyei tanácsok elnökei, pionirszervezeti aktivisták, a pionirsajtó számos szerkesztője.

A plénum jóváhagyta a Pionirszervezet II. országos konferenciájának előkészitő intézkedéseit és a munkálatok programját, megvitatta az Országos Tanács 1966 és 1971 közötti tevékenységéről szóló jelentés tervezetét. A munkálatok során jegyzőkönyvbe foglalta a pioniregységek és -osztagok szervezeti szabályzatának, valamint a Romániai Pionirszervezet tanácsai szabályzatának javitását célzó intézkedeseket.

(Agerpres)

„Foglalkozni kell a fiatalokkal — megéri!"

„Megragadom az alkalmat, hogy most, amikor a munkaerőszükségletről van szó, felhivjam a figyelmet: a részleg- és csoportvezetők adjanak nagyobb támogatást a gyakorlati munkán lévő tanulóknak és az inasiskolából kikerülő fiatal szakmunkásoknak. Foglalkozni kell a fiatalokkal — megéri!..."

E szavakat a Progresul helyiipari vállalat igazgató bizottsága júliusi ülésén készült jegyzőkönyvből másoltam ki. Aki mondta: **Vlăduţ Simion** asztalos, csoportvezető az ugynevezett vegyes famegmunkáló részlegen, az igazgató bizottság tagja.

— Februárban, amikor ujraválasztottuk az igazgató bizottságot, a részleg dolgozóinak javaslatára került be Vlăduţ Simion, mint a munkások egyik képviselője. A bizottsag tagjai egyhangulag elfogadták a javaslatot, mert tudták a jelöltről, hogy komoly, szorgalmas, értelmes ember, kommunistához méltó módon végzi feladatait. Nem csalódtunk benne. Az igazgató bizottság ülesein nem csupán szemlélő, hanem aktiv résztvevő. Olyan ember, aki tullát a saját munkahelyének problémáin, egyszerü munkás létére is fel tudja ismerni a vallalat általános érdekeit, céljait — mondotta róla Herbei Aspasia főmérnök, s mintegy bizonyitásként hozzáfüzte: — Jellemző, hogy a fiatalokkal való törődést, szakmai ismereteik gazdagitásának problémáját akkor vetette fel, amikor a tanulók éppen vakációra mentek, de már figyelmeztetett: őszire visszatérnek, mint végzősök, illetve másod-harmadévesek, tehát jó előre gondoskodni kell fogadásukról.

Nemrégiben a bővitett, tágas, zajos géphazban ismerkedtem meg Vlăduţ Simion asztalos csoportvezetővel, az igazgató bizottsag tagjával, „a fiatalok szószólójával". Itt, a gépek zajában nehezen indult a beszélgetés, hát beültünk néhány percre a paranyi részlegirodába. Megvallom, azt hittem, hogy idősebb „szakival" lesz dolgom. De amikor megismertem, láttam, hogy Vlăduţ Simion maga is fiatal, 29 éves, s noha már három éve csoportvezető, még nem felejtette el, mi az, kisinasnak vagy ujdonsült segédnek lenni.

— Miként fogadta a hirt, hogy beválasztották az igazgató bizottságba? — tettem fel az első kérdést.

— Őszintén mondom: örömmel. Mert elsősorban jólesett a bizalom, másrészt pedig ugy tekintettem, mint egy ujabb pártfeladatot, amit becsülettel el kell végezni — hangzott a válasz.

— Beleszól-e a vitákba az igazgató bizottság ülésein? — kiváncsiskodtam tovább.

— Csak akkor, ha olyan kérdésekről van szó, amelyekhez érdemében hozzá tudok szólni. Szerintem hiba lenne ott az én, vagy a munkacsapatom kérdéseivel előhozakodni, ez csak időpazarlás lenne s ezeket a problémákat mi magunk kell hogy megoldjuk.

— Mi késztette arra, hogy a fiatalok szószólója legyen? — tértem ra a „tárgyra".

— Hát ez a kifejezés tulzott. S a választ sem tudnám egy mondatban megfogalmazni. Talán az egyik rugó az volt, hogy széltében-hosszában, a műhelyekben, magánbeszélgetéseken, de még gyüléseken is ócsárolták a „mai fiatalokat". Nekem az a határozott véleményem, hogy **foglalkozni kell a fiatalokkal, mert megéri!** Egyébként láthatta: **a gépteremben a csapat tagjainak többsége fiatal — mai fiatal!** És jól végzik munkájukat. Sokan közülük a kezem alatt nőttek fel, mint például Năstase Ioan, Miculiţ Cornel, Crişan Gheorghe és mások. A tanoncévek során ide jártak gyakorlati munkára és miután felszabadultak, szinte zökkenő nélkül beilleszkedtek a termelésbe. Mert nem mindegy, hogy miként oktatjuk, neveljük a fiatalokat, megkedveltetjük-e velük a mesterséget, vagy éppen kedvüket szegjük, hiszen nem mindenki lehet olyan szerencsés, mint én voltam, hogy azt a szakmát tanulhattam, amire gyermekkoromtól kezdve vágytam.

Beszélgettem a fiatalokkal is. Vlăduţ Simion tanitványaival. Többségük maga választotta az asztalos szakmát s mivel jó kezekbe került, évről évre egyre jobb szakemberré vált. De találtam közöttük olyat is, aki félig-meddig „kényszerből" lett asztalos, s most mégsem panaszkodik. Crişan Gheorghe például elmondotta, hogy eredetileg villanyszerelő szeretett volna lenni, de nem sikerült a felvételije, hát kitanulta az asztalosságot. Igy nyilatkozott: — Csoportvezetőnk mellett jó dolgozni. Régi álmomról nem mondtam ugyan le, de szivesen dolgozom asztalosként is. Közben esti liceumba járok, tizedikes vagyok. Ugy tervezem, hogy ha elvégeztem a középiskolát, megpróbálok felvételizni a műszaki iskolába, a rádió- és televiziószerelő szakra.

Iatco Andreitől, a részleg vezetőjétől tudtam meg, hogy a másik két munkacsoportnál, a szerelőknél (csapatvezető Sfinicean Francisc) és a kárpitosoknál is (csapatvezető Amman József) sok a fiatal. De az idősebbek irányitásával mindenütt megállják helyüket. Hogy miként? Azt a részleg kilenchavi teljesitménye bizonyitja a legjobban: az értéktervet 101,8, az árutermelési tervet pedig 105,3 százalékban teljesitették. Idősek és fiatalok közös eredménye ez. Valóban igaza van Vlăduţ Simion csapatvezetőnek, az igazgató bizottság tagjának **Foglalkozni kell a fiatalokkal — megéri!**

SZABÓ JÁNOS

Folytatások az első oldalról

Az igazgató bizottság...

tunkat. És ez érthető is, hiszen egy-egy vagonalkatrész kopása, elfáradása vagy megrongálódása korábban nagy volumenü és költséges levelezést, ujabb szerződések megkötését és még több időt igényelt. A vagon pedig közben kihasználatlanul állt. De ha van pótalkatrész, ugy azt az első müszaki ellenőrzéskor rövid idő alatt beszerelhetik.

— Mint terveikből kitünik, hamarosan leszállitják a Szovjetunió megrendelésére gyártott vagonok első sorozatát. Miként oldják meg ezt, hiszen köztudott, hogy a Szovjetunióban a vasuti vágányok nyomtáva mintegy 200 milliméterrel szélesebb, mint hazánkban?

— Amikor e szerződést megkötöttük, ugy véltük, jó megoldás lesz a csere-forgózsámolyok alkalmazása. Tervezőmérnökeink azonban bebizonyitották, hogy ez igen költséges eljárás. E helyett azt javasolták, hogy minden vagon saját forgózsámolyára kerüljön, amelyekre pótkerekeket szerelhetünk, egy leleményes elgondolás nyomán. Igy a hatarállomáson az emlitett gördülőeszközöket rövid idő alatt beszerelhetik és visszahozhatják az üzembe. Ugyanigy jártunk el a vontatószerkezetekkel kapcsolatban is.

— Következésképpen: hatékonyak az igazgató bizottság munkaülései?

— Az eredmények azt bizonyitják, hogy igen. Külföldi partnereink is elégedettek, meg a legigényesebbek is, mint például a Szovjetunió, az NSZK, a Lengyel NK, Pakisztán stb. És még két bizonyiték: március óta üzemünk címére egyetlen reklamáció sem érkezett: a megrendelők és a megrendelések száma növekszik.

Heti belpolitikai...

őszinte, mély kritikai elemzésnek politikai-ideológiai, valamint kulturális nevelői tevékenységünket, ezért hangsulyozzuk, hogy *az ujtipusu ember kialakitása szerves, elválaszthatatlan része a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitésének.* Nincs szó semmiféle multhoz való visszatérésről, — ellenkezőleg, a holnapot, a holnaputánt tartjuk szem előtt, — nincs szó eddigi eredményeink alábecsüléséről. A dolgozók szocialista tudatának fejlesztése, az ideológiai tevékenység területén is szép eredményeink vannak. Feladataink azonban olyanok, annyira megnövekedtek, hogy *szükségessé vált a szocialista tudatformálás általános fellendítése, az, hogy a társadalmunk rendelkezésére álló összes eszközökkel és erőkkel munkálkodjanak a holnap emberének kialakitásán.* S ebben a sokoldalu, széles körü munkában elengedhetetlenül szükséges, hogy mi is, gyermekeink is elsajátitsák a legjobbat, a legértékesebbet mindabból, amit az emberi megismerés létrehozott. E nemes feladatban a népnek tartozunk számot adni, hiszen nekünk, kommunistáknak senki előtt sem kell fejet hajtanunk, csak a nép előtt. Pártunk főtitkárának elmult héten tartott nagy jelentőségű, irányitszabó beszédét — melynek ismertetésére nem vállalkozhatunk, csupán néhány gondolat kiemelésére — mindannyiunknak érdemes ujraolvasni. Nemcsak a betűkből, a szelleméből is tanulhatunk. S talán ez a legfontosabb: a pártos, következetes, forradalmi szellem elsajátitása.

Tájékoztató

Szerkesztette: BALAJ KATALIN

1971
Október
17
Vasárnap

Napkelte 6.32, napnyugta 17.28 órakor. Az évből eltelt 290 nap, hátra van még 75.

■ Ezen a napon született 1910-ben Ionica Simo, a romániai munkásmozgalom mártirja.

■ 1920 október 17-én hunyt el John Reed publicista, az amerikai kommunista párt egyik alapito tagja.

■ 1915 október 17-én született Arthur Miller, kiváló amerikai drámaíró.

■ Október 18-án lesz 40 éve, hogy elhunyt Thomas A. Edison, a nagy feltaláló.

A megyei pártkabinet közli:

Hétfőn, október 18-án délután 5 órakor a municipiumi néptanács disztermében tartják a marxista-leninista esti egyetem uj oktatási évének megnyitóját.

Az alábbi szakok hallgatói jelenjenek meg:

— politikai gazdaságtan (I., II. és III. év)

— történelem (I., II. és III. év)

— filozófia és szociológia (I. II. és III. év)

— Pártépités (I. év)

filmek

DACIA: Tick, Tick, Tick (9, 11.30, 14, 16.30, 19, 21.15) Hétfőn: Cirkuszparádé (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45).

STÚDIO: Hajsza az őrökségért (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30) Hétfőn: Várakozás (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

MUREŞUL: Timo eltünése (10, 12, 14, 16, 18, 20) Hétfőn: Száz dollár a seriffnek (10, 12, 14, 16, 18, 20.)

VICTORIA: Öten az alvilágban (15, 17, 19). Bugrisok (11) Hétfőn: Gyanusitott a halott (11, 15, 17, 19).

IFJUSÁGI: A sündisznók tüske nélkül születnek (11, 14, 16, 18, 20) Hétfőn: Bemutatom Balujevet (11, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL: (Ujarad): BD akcióba ép (9, 11, 15, 17, 19) Hétfőn: Brabanti Genovéva (15, 17, 19)

SOLIDARITATEA (Gáj): Néma szerelmek (15, 17, 19) Hétfőn: A vizsgálat (17, 19).

CFR (Grădiste): Háboru és béke (15, 18) Hétfőn: A nagy kék jel (17, 19.)

A VIDÉKI MOZIK MUSORA

LIPPA: A vörös sátor. Az ember kora (matiné) Hétfőn: Egy szobalány naplója.

PÉCSKA: Alfa Rómeó és Julia. Kényeskedések (matiné) Hétfőn: A szabadság pillanata.

BOROSJENŐ: Családi fészek. Juliusi fény (matiné) Hétfőn: A viz, mint a fekete bivaly.

KISJENŐ: Szállnak a darvak Hétfőn: Igy jöttem.

SZENTANNA: Tul kiesi egy ilyen nagy háboruhoz Hétfőn. Goól.

NAGYLAK: A Karamazov-fivérek (III. rész) Hétfőn: A majmok holgyának titka.

KÜRTÖS: Fekete angyalok Hétfőn: Boszorkányvadászat.

PANKOTA: A monzai apáca Hétfőn: Korda kapitány.

VILÁGOS: Vörös rózsák Angelikának Hétfőn: A halottak fiatalok maradnak.

BOROSSEBES: Az utolsó szamuráj. Az Ó-völgy kincse (matiné) Hétfőn: Az utolsó vakáció.

KÖRÖSBÖKÉNY: Az első küldött Hétfőn: Az utolsó szamuráj.

VINGA: 100 karabély. Kényeskedések (matiné) Hétfőn: Csak a halott válaszol.

hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap, október 17-én délelőtt 11 órakor hangversenyt tart a Kulturpalota nagytermében.

Vezényel: ACZÉL ERVIN, közreműködik: DAN MIZRAHY zongoraművész.

Műsoron: BADIAN N. MAYA: Szimfonikus mozgás; PROKOFJEV: I. zongoraverseny; HAYDN: 103. szimfónia.

Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

☆

Október 17-én vasárnap délután fél 6 órakor Lippán *kamarazene hangversenyt* rendeznek. Közreműködnek CIMPAN FATYOL ISTVÁN (hegedű), DARIDA LÁSZLÓ (mélyhegedű) CZUCZU ERVIN (gordonka) és KRZYZANOWSZKY ÁGNES (zongora).

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, október 17-én az idő kissé javul, de a megye déli részén továbbra is kisebb eső lehetséges, a magasabban fekvő domb- és hegyvidékeken pedig havaseső és havazás várható. Mérsékelt, majd kissé megélénkülő északi, északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet —1 és +3, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 6—12 fok. Reggel dérképződés és talajmenti fagy.

Modern kantinétterem

A vagongyárnak a nagyállomás felöli részén épül az uj több emeletes adminisztrativ pavilon. S közvetlen szomszédságában már el is készült egy másik kisebb, de igen modern külsejü épülettömb: a Vagongyár kantinétterme.

Most kaptuk a hirt, hogy a nagy befogadó képességü kantinétterem — három szériában ezer ember étkezhet itt — holnap, 15.30 órakor megnyitja „kapuit" a dolgozók előtt. Az állandó étkezők száma egyelőre körülbelül 400. Fel szeretnénk hivni az érdeklődők figyelmét, hogy bárki beléphet a vagongyári kantinétterem bérleteseinek sorába, függetlenül attól, hol dolgozik.

Rövidesen bővebben is tájékoztatjuk olvasóinkat városunk első kantinéttermének müködéséről. Bizonyára sokakat érdekel.

A Pedagógusok Házának tevékenységéből

Az uj iskolai évben a Pedagógusok Háza gazdag tervet dolgozott ki a tanerők szakmai ismereteinek elmélyitésére. Ilyennek tekinthetők a héten megtartott rendezvények is.

KEDDEN délután az óvónők az iskoláskor előtti nevelési intézmények uj tantervét beszélték meg. Majd értékes javaslatokat tettek az óvónők kézikönyvének összeállitására.

SZERDÁN az angol nyelvtanárok találkoztak a Pedagógusok Házában. Ujdonságok az idegen nyelvek tanitásában témával, a legjobb, az idegen nyelv tanitásának legcélravezetőbb módszereiről vitáztak.

CSÜTÖRTÖKÖN az osztályfőnökök kerekasztal-értekezletén részt vett a szinház igazgatója, Dan Alecsandresen, Eliodor Rău, a filharmónia igazgatója és Horea Medeleanu főmuzeológus. A megbeszélés tárgya a tanulók szép iránti szeretetre nevelése volt. Az osztályfőnöki órák igen alkalmas területet kinálnak e téma széles körü kifejtésére. Ezért fogadták olyan nagy érdeklődéssel a jelenlévők a csütörtöki értekezletet.

A jövő heti terv is figyelemreméltónak igerkezik. Szerdán délután a gyakorlati oktatókat hivják össze, hogy kerekasztal-megbeszélésen a tanulók gyakorlati készségei kialakitásának metodologiájáról beszéljenek.

A jövő hét vége ismét a nyelvtanároknak tartogat hasznos tapasztalateserét. Elképzelések szerint a váradi 3. sz. Liceum fonetikai laboratóriumát látogatják meg szombaton. A történelem és földrajztanárok pedig Dévára és Vajdahunyadra szerveznek kirándulást.

bábszinház

VASÁRNAP, október 17-én délelőtt fél 11 órakor: *Fehér szerecsen.*

HÉTFŐN, október 18-án délelőtt 11 órakor *Pui de om* (német nyelven), délután két órakor: *Pui de om* (román nyelven).

Az ITI hírei

■ Még lehet iratkozni az október 23—24-én rendezendő kétnapos kirándulásra, melynek végcélja Brassó. A résztvevők megtekinthetik a Steagul roşu — UTA labdarugómérkőzést. Az utat társasgépkocsival teszik meg. A kirándulás ára 175 lej: szállitás, elszállásolás, tribünjegy a mérkőzésre és egy vacsora.

■ A focibarátok bizonyára örülnek annak, hogy az ITI a Románia — Csehszlovákia labdarugó-mérkőzésről sem feledkezett meg. November 13—15 között Bukarestbe rendeznek kirándulást. Ára 190 lej. Az utat gyorsvonattal teszik meg, s az összegben még benne foglaltatik egy tribünjegy a mérkőzésre és az elszállásolás.

■ Október 22-én lesz az utolsó beiratkozási nap a december végén (a téli vakációban) a tanügyi kádereknek számára rendezett lengyelországi kirándulásra. Az egyhetes kirándulás ára 1500 lej.

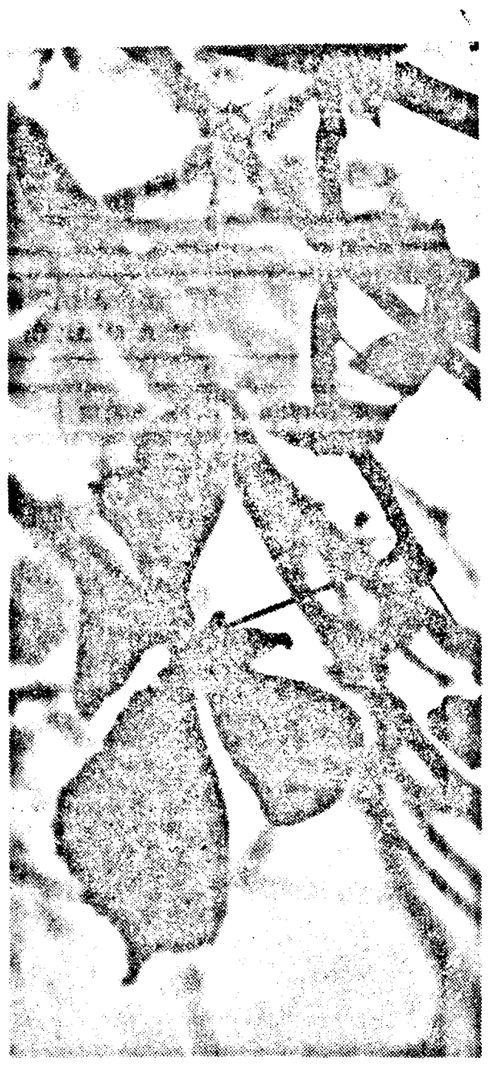

ITT AZ ŐSZ! (KELEN FERENC felvétele)

televizió

Vasárnap, október 17.

8.30 Sport és egészség.
9.00 Vasárnapi matiné gyermekeknek:
10.00 Falumüsor.
11.15 Román zeneszerzők: Theodor Rogalski.
12.00 A haza vártáján.
12.30 Magyar nyelvü adás: Az V. áruminta kiállitás — interju Eugen Barat elvtárssal, a Belkereskedelmi Minisztérium tanácsosával: Riportfilm a kiállitásról; Kolozsvári amatőr regészek felfedezése: Egy község szorgos munkája és kitartása — Vári Attila és Alfred Adelmann monográfia-riportja; Gyermekeknek.
14.00 Labdarugás: Kolozsvári CFR—Iasi-i Politehnica — egyenes adás Kolozsvárról.
15.45 A női tornász Európa-bajnokság — szabadon választott gyakorlatok
16.30 Magazin.
17.30 Óriások földje
18.20 Megyeközi kórusverseny
19.20 100 lej este.
19.30 Hiradó.
20.00 A hét riportja: Második ifjuság.
20.30 Szovjet játékfilm.
21.55 Enrico Macias énekel.
22.15 Hiradó.
22.30 A női tornász Európa-bajnokság — a szertorna döntője.

szinház

VASÁRNAP, október 17-én délután fél 4 órakor: Interesul general (E bérlet).

Apróhirdetése k

ELADÓ kétlakásos ház kerttel, Pécska központjában, érdeklődni: Lelik István, Pécska 1517, vagy Aradon Filimon Sârbu tér 1, 5. lakás. (509)

ELADÓ két kisebb szoba-konyhás lakás kerttel, külön udvarral. Egy szoba azonnal elfoglalható. Clujului utca 142. (513)

ELADÓ sürgősen, azonnal elfoglalható, magánház, felvilágositások Tunarilor utca 6, Alta-telep. (514)

ELADÓ elfoglalható ház, három szoba, mellékhelyiségek és kert, Memorandului utca 8 — Mureşel. (516)

ELADÓ belvároshoz közel kertes magánház, négy szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek, azonnal elfoglalható lakás és garázs. Felvilágositások Bariţiu utca 22, 2 lakás. (517)

ELADÓ egy háromkerekü rokkant jobblábas, kevésse használt kocsi, Reşiţei utca 11 szám. (511)

ELADÓ kombinált butor, Coşbuc utca 15, II. emelet, 16 lakás.

Nyitott szemmel

Zsugorított öröm

A vásárló öröme akkor a legnagyobb, amikor a konfekció üzletben kiválasztott ruhadarabot alakitás nélkül viselheti. Ilyen öröm ért, amikor az orkánkabátomat megvettem. Az első tisztitásnál azonban végképp elment a kedvem tőle. A gallér és a gomboláshoz használt vászon ugy összement, hogy a kabát szinte husz centiméterrel lett rövidebb, persze csak az elején. Azt tudom, a kereskedelem nem tehet róla, de nem ártana figyelmeztetni a Tirgu Jiu-i Konfekciógyárat sulyos gyártási hibájára, hiszen a gyár célja sem lehet más, mint az, hogy kellemes, kényelmes ruhadarabokkal lássa el a vásárlókat. Ezzel a sorozattal nem öregbiti jó hirnevét.

Tragikus végű „nyúlvadászat"

Október 13-án a késő esti órákban a Kisperegi MTSZ szántóföldjén Kovács Lajos traktorjának lámpájával nyulra „vadászott". A különös manőverezés következtében a traktor felborult vezetője pedig alákerült. A „vadászat" Kovács Lajos életébe került.

A gáji mtsz szarkája

A milicia két dolgozója rajtakapta Gáll Lajost, amint éppen csöveskukoricát lopott a gáji mtsz egyik tanyájáról. Innen együtt mentek a 73 éves nyugdijas mtsz-taggal, annak otthonáig. A helyszini vizsgálat eredménye: 4330 kilogramm csöveskukorica. Ennyit lopott össze Gáll Lajos az elmult hetekben. A kukorica azóta visszakerült jogos tulajdonosának, az mtsz raktárába.

Sakk

Folytatódtak az országos női sakkbajnokság Aradon rendezett középdöntőinek küzdelmei. A X. forduló legnagyobb meglepetését az ifjusági Jieman Ligia szolgáltatta, aki legyőzte a mesterjelölt Zsigmond Verát, és igy az utóbbinak már kevés esélye maradt a harmadik hely megszerzésére. Jelenleg a középdöntő élmezőnye a következő: Makai és Farkas 7,5—7,5 pont, Tülgyi 6 pont, Apostolescu 5,5 pont (egy függő játszma), Nicola 5,5 pont. A verseny hétfőn fejeződik be. A sakksport barátai a Sportiskola evezősházának nagytermében követhetik figyelemmel (16.00 órától kezdve) a játszmákat.

Hétfőn este a Stúdió teremben

Varsói melódia

La Bruyere irja valahol, hogy az idő, amely edzi a barátságokat, gyengiti a szerelmet. Ez a sarkigazság áll Leonyid Zorin Varsói melódia cimü szinmüvének a középpontjában.

A darab hősei fiatalok, lelkesek, s a barátság szála szinte észrevétlenül szövődik közöttük. Mindketten egyetemi hallgatók Moszkvában, szeretnének boldogok lenni, valami nagyot, szépet alkotni. Véletlenül ismerkednek meg egy koncerten, aztán egyre gyakrabban találkoznak és barátságuk szerelemmé, tiszta, őszinte érzéssé nemesedik.

Ugy tünik, senki és semmi nem állithat választfalat közéjük. De a szerző próbára teszi érzéseiket, kitartásukat. Helea, a lány állhatatosabb. A nehézségek és akadályok ellenére kitart szerelmese mellett. Viktor ellenben elfásul. A beteljesületlen szerelem okozta fájdalmat lassan eltompitja az idő, a szakmai elfoglaltság.

Husz év alatt kétszer találkoznak. De a nagy fellángolások ideje már elmult. Felnőtt emberként itélik meg kapcsolataikat, amely mindvégig megőrzi tisztaságát, nemes veretét. Maradt a nosztalgia és valahol, a lélek mélyén a fájdalom, hogy ez a szép, tiszta szerelem nem tudott beteljesülni.

A Studió terem első idei előadását Bokor Péter, a Bukaresti Filmstudió munkatársa rendezte. A két főszerepet Gabi Daicu és Gelu Bogdan Ivaşcu alakitják.

ENRIC ROŞCOVICI

ELŐZETES FILMKOCKÁK

A hazai filmstudió uj alkotását, a **Várakozást** vetitik a jövő héten a Studió moziban. A film érdekessége, hogy forgatókönyvét **Horia Pătraşcu** egyik legnagyobb hazai szinészünk Ştefan Ciubotăraşu számára irta. A szinpad és a film nagy román müvésze igazán megérdemelte a testre való szerepet. Szomoru, hogy Ciubotăraşu nem érte meg filmje sikerét. Az utolsó filmkockákat már nélküle forgatták.

Néhány rövid történetből áll össze a cselekmény. Egy nyugalomba vonult mozdonyvezető életének epizódjait tárja a néző elé. A nyugdijaztatás számára nem jelenti a munkából, a közéleti szereplésből való visszahuzódást. Az öreg mozdonyvezető szakértelmére, életbölcsességére még nagy szükség van.

Ştefan Ciubotăraşu mellett a film szerepeit **Vladimir Găitan, Ernest Maftei, Coca Andronescu** játszák. Rendezte **Şerban Creangă**, a mester volt tanitványa.

☆

A Dacia moziban a **Cirkuszparádé** cimü szines szovjet filmet láthatjuk. A film a világhirü szovjet cirkusz fejlődését tárja a néző elé. Másfél óra alatt közel 30 világszámot láthatunk a porond ismert müveszeinek előadásában. **Valentyin Ivanov** és **Margarita Nazarova** állatidomitásait, **Volganszkij** és **Valentyina Surkova** akrobatákat, büvészeket, jégtáncosokat, mülovarokat. És nem utolsó sorban a nevettetés utolérhetetlen müvészeit, **Oleg Popov** és **Jurij Nyikulin** bohócokat. Aki szereti a cirkusz világát — kitünően fog szórakozni.

Az Aradi Állami Színház

keres megvételre egy hintaszéket

Az aradi Konzervgyár

4 hónapra nyugdíjast alkalmaz könyvelői vagy közgazdászi állásba

Felvételek a Minisztertanács 914. számu Határozata értelmében. (920)

Az aradi Szállitási Vállalat

Victoriei ut 37.

alkalmaz

— 25 JÁRMŰVEZETŐT, BUSZRA ÉS TAXIRA
— 6 LAKATOST
— 6 AUTÓSZERELŐT
— EGY HEGESZTŐT
— EGY KOVÁCSOT
— EGY VILLANYSZERELŐT (GÉPJÁRMŰVEKHEZ)
— KÉT BADOGOST

Bővebb felvilágositást a személyzeti osztály nyujt. (919)

HARCOS SZOCIALISTA KULTURÁÉRT, MŰVÉSZETÉRT

„Egy irodalmi alkotás, egy dal, egy képzőművészeti munka nem lehet hasznos, nem lehet értékes az ember, a társadalom számára, ha gondolatban szegény, ha nem képes meghatni, ha nincs meggyőző ereje, ha nem hat nemesítően szellemünkre".

(NICOLAE CEAUŞESCU elvtárs beszédéből a művészeti és kulturális dolgozók találkozóján)

A színház felemelő kommunista hivatása — az új ember kialakítása

Nicolae Ceaușescu elvtárs juliusi expozéja számunkra, a színház dolgozói számára is rendkívüli elméleti és gyakorlati jelentőségű dokumentum jelent, mert alkalmat nyujt eddigi munkánk kritikai értékelésére, ugyanakkor értékes utmutatóul szolgál jövőbeli tevékenységünkhöz.

Az aradi színháznak az évek során „erős oldala" volt a klasszikus és jelenkori eredeti dramaturgia felkarolása. Büszkék vagyunk arra hogy fennállásának 23 éve alatt a színház több mint 80 bemutatót tartott, s ezek közül számos országos bemutató. Általában elmondhatjuk, hogy jól választottak meg az egyetemes drámairodalom műveit az eszmei és esztétikai érték szempontjából. Az aradi közönség hasonló darabok bemutatóinak légkörében formálódott, s a nézőkkel tartott megbeszélések bebizonyították hogy helyes volt ez az orientáció. *A színházlátogatók azt várják a színháztól hogy a kortárs külföldi drámairodalom értékes alkotásai mellett elsősorban jelenkori román darabokat mutassunk be. Világosan tükrözi ezt az óhajt az a tény, hogy az 1970—71-es évadban közönségtervünk 60 százalékban hazai darabok előadásain teljesült.*

El kell ismernünk azonban, hogy a színdarabok megválogatásában, színpadra vételükben hiányosságaink is voltak. Többször játszottunk az elmult évek során művészi és nevelő szempontból kevésbé értékes, ugynevezett „kasszasikes" darabokat. Maga a közönség — az egyre igényesebbé, fejlettebb izlésűvé váló közönség — volt az, amely sok olyan darabtól (mint például Labiche: Fibrentin kalap Schaffer: Játék a sötétben, Feydeau: Zsákbamacska és nemcsak Simon Furesa pár), távolmaradásával bizonyította, hogy *a kétes izlésű, kimondottan az olcsó szórakoztatást szolgáló előadásoknak nincs közönségsikerük. Nagy megelégedésünkre szolgál azonban az, hogy a Horia pere, a Barátom, a miniszter Az utolsó vagány halála, Despot vajda című darabok az összes nézőkategóriák körében nagy sikert aratták.*

Nem vagyunk elégedettek

minden előadásunk minőségével. Különösen a kiszállások során bemutatott darabokra gondolok. Nem tettünk meg mindent azért, hogy a kiszállásokon is hiteles művészi értékű, tartalmi és kivitelezési szempontból is megfelelő előadásokat tartsunk. Ellenkezőleg, hosszu ideig az a téves felfogás uralkodott, hogy a kiszállásokra elsősorban „könnyű" darabokat kell vinnünk. Elfeledtettük azt, hogy *kisvárosban vagy falun a nézők ugyanugy, mint Aradon, gondolatokban gazdag, nevelő értékű előadásokat várnak a színháztól, amelynek kötelessége, hogy eleget tegyen ennek az igenynek Állíthatom azonban, hogy ez a felfogás már a multé. Az uj évadtól kezdve behatóan foglalkozunk előadásaink minőségének emelésével, kiszállásainkra is művészi-nevelő értékű darabokat viszünk.*

Önbirálati szellemben kell elemeznem a Studió szinpad néhány előadását is. Egyoldaluan értelmezve a Studió szinpad célját, a közönség által „nehezen érthető" darabok bemutatására fektettük a hangsulyt. Ahelyett azonban, hogy megnyertük volna a közönséget, eltávolítottuk a Studió szinpadtól, azt a benyomást keltve, hogy ezek a darabok csak a „különösen érzékeny" nézők vékony rétegéhez szólnak.

Nem tettük meg teljes mértékben kötelességünket a nézők véleményének felmérése terén sem. Ritkán találkoztunk a közönséggel a színháztermen kívül, kevésszer kértük ki véleményét, javaslatait. Kevésszer kérdeztük meg, mit értett meg egyik vagy másik előadásból, mi tetszett, mi nem tetszett és mit vár a továbbiakban.

Az aradi szinház munkaközösségének határozott szándéka a tevékenység megjavitása, a szocialista nevelés alapvető feladataira való összpontositás. *A jelenlegi évad műsorterve elsősorban olyan darabokat tartalmaz, amelyek az ember legbelsőbb problémáit, az öntudatban beállt változásokat, a szocialista építés emberi vonatkozásu kérdéseit állitják színpadra.* Műsortervünk egész sor jó nevű drámairó legjobb alkotásait foglalja magába, amelyek közül megemlithetem Baranga Közérdek (Interesul general), Everac Simple coincidențe, két egyfelvonásos drámát Avram Iancuról, illetve az 1783-as parasztfelkelés hőseiről, Kirițescu: Szajkók (Gaițele), Zorin: Varsói melódia Cschov: Ványa bácsi, Szofoklész: Antigoné c. darabjait. Úgy gondolom, hogy *ez a repertoár gazdag, változatos problematikájával és gondolattartalmával erős ideológiai alapot jelent általában a közönség és különösen a fiatalok nevelése számára. Arra törekszünk, hogy az emlitett művek szinpadra vitele is a lehető legjobb legyen, mert ez nagymértékben növeli az előadás hatékonyságát*

A tömegek szocialista neveléséhez való hozzájárulás vonalán haladva célul tűztük ki matinék megrendezését tanulók és tanerők számára. Ezeken *az irodalmi matinékon elsősorban a harcos, pártos irodalomra, népünk érdekeinek és törekréseinek kifejezését jelentő alkotásokra összpontositunk.*

Foglalkoztat bennünket egy másik kezdeményezés is. A Studió teremben etikai jellegű dialógusokat tartunk amelyek során a színház jellegzetes eszközeivel mindennapi, különösen aktuális problémákat vitatunk meg, például a munka iránti magatartást, szülők és gyermekek közötti viszonyt, a köztulajdonnal szembeni magatartást, a művészeti jelenségek megértését, az ifjuság állampolgári kötelességeit stb. Autentikus, megrázó tényekből kivánunk kiindulni és reméljük, hogy dialógusainkkal méginkább megnöveljük a szocialista és hazafias nevelés problémái iránti érdeklődést a legszélesebb nézőtömegek körében. Meggyőződésünk, hogy a dialógusokon keresztül a szinház mind jobban betölti az uj ember nevelésének nemes és izgalmas feladatát szocialista társadalmunkban.

Önmagunkat is nevelnünk kell

A teljes siker érdekében több tényező együtthatására van szükség. Egy Nicolae Ceaușescu elvtárs által is felvetett kérdéssel szeretném kezdeni. Hogy nevelők, jó nevelők lehessünk, először önmagunkat kell nevelnünk. Nem mondható az, hogy eddig semmit sem tettünk színészeink neveléséért, szakmai, ideológiai és politikai felkészitésükért. Szemináriumokat, előadásokat tartottunk. Mindez azonban nem elég. Be kell ismernünk, hogy sokszor elhanyagoltuk színészkollektivánk ideológiai politikai felkészitésének jelentőségét, tévesen azt tartottuk: elég, ha a színésznek tehetsége van. Nem elég! *Az igazi művésznek, tehetségén tulmenően magas foku állampolgári, hazafias felelősségérzete, fejlett ideológiai és erkölcsi érzéke, széles körü kulturája kell hogy legyen. A művésznek a maga módján politikusnak, aktivistának kell lennie, hisz tevékenységétől ezer és ezer ember tudatának alakitása függ.* Sajnos, művészkollektivánknak nem minden tagja ilyen aktivista. Néha meg kell küzdenünk a kispolgári, önző magatartással, a közönnyel, és érdektelenséggel, amelyek rossz hatással vannak a szinház alkotó légkörére. *Abból kell kiindulnunk, hogy a színész szocialista-kommunista nevelése elsőrendű feladat, éppen olyan jelentős, mint a szinház művészeti tevékenysége. A szinház pártszervezete konkrét intézkedéseket tett azért, hogy minden szineszt bevonjunk az ideológiai és szakmai tanfolyamokba, amelyeknek célja a marxista-leninista ideológia, a munkásosztály ideológiájának alapos elsajátitása, magas szintü erkölcsi és szakmai szinvonal kialakitása, minden egyes kommunista vagy pártonkivüli színésznél.*

Nagyobb támogatást várunk a helyi szervektől

Ahhoz hogy a szinház minél jobb körülmények között fejthesse ki tevékenységét, a pártszervezetek, a szakszervezet, az ifjusági szervezet, a városi és községi néptanácsok támogatására van szükség. Igaz eddig is együttműködtünk ezekkel a szervezetekkel. Mégis ugy vélem, hogy az együttműködés lehetőségeit e nagy fontosságu cél, a szinház általi kommunista nevelés érdekében még nem használtuk ki teljes mértékben.

Sok helységben közömbösséggel találkozunk, nem biztositják előadásaink számára a minimális feltételeket sem, ahogy az többször megtörténik Siklón, Mondorlakon, Sajtényban. Sok művelődési otthon igazgatója számára a szinház érkezése valóságos csapást jelent, amitől nem tudja, hogy meneküljön. Egyesek nyiltan kijelentik: jobb lenne, ha otthon maradnánk, mert a falusiaknak nincs idejük szinházba járni. Előfordult, hogy értékes darabokkal szálltunk ki és azonnal vissza kellett fordulnunk, mert nem biztositottak számunkra elemi játékfeltételeket. Ez történt Fenlakon és nemrégiben Mondorlakon.

Véleményem szerint komoly fordulatnak kell beállnia a falusi pártszervezetek, néptanácsok és művelődési otthonok szinház iránti magatartásában. Meg kell érteniük, hogy a művészeti intézmények feladata nevelni, csiszolni a szépérzéket és az emberi tudatot — segiteni a pártpolitikát az uj ember kialakitásában.

Nicolae Ceaușescu elvtárs expozéjában nagy jelentőséget tulajdonit a szinháznak, mint a kommunista nevelés eszközének. Számunkra ez nagy felelősséget jelent. Azt hiszem, a szinházi neveléshez minden kulturális problémákkal foglalkozó tényezőnek (üzemek, intézmények, mtsz-ek szinjátszó csoportjai, klubok, kulturotthonok, művelődési házak stb.) hozzá kell járulnia. Tőlük is függ, mennyire tudják elültetni az emberekben a szinház szeretetének szenvedélyét, tőlük is függ, menyire telnek meg szinháztermeink — és nemcsak a zenés rigjátékok előadásainál, hanem a politikai daraboknál is, mint például a Dilurium volt az 1970—71-es szinházi évadban.

A színházi propaganda megjavításáért

Sürgős szükségszerűség az előadások népszerűsitésének megjavitása. Elsősorban a szinháznak kell propagandaeszközeit kiterjesztenie, fejlesztenie és elhatározásunk, hogy nem ülünk tétlenül. Ugyanakkor a pártszervezetek propagandafelelőseinek, a szakszervezetek és ifjusági szervezetek kulturaktivistáinak is nagyobb figyelmet kell forditaniuk ez irányu tevékenységükre. Az üzemi és falusi faliujságokra, a rádiósitási állomásokra, a kulturális jellegü összejövetelekre gondolok. De nem hagyhatjuk szó nélkül azt sem, hogy műsorhirdető falragaszaink gyakran kihasználatlanul kallódnak az üzemek és intézmények kapusfülkéiben, művelődési otthonok irásztalain, nem teszik ki őket nagy forgalmu, jól látható helyekre. Gyakran a propaganda mindössze abból áll, hogy kiaggatnak 2—3 falragaszt a falusi művelődési otthon elé. Hogy legyen közönség akkor, ha nem is tud az előadásról?

Az RKP Arad megyei bizottsága gyakran foglalkozott a szinházzal, értékes utmutatásokat adott a műsorterve és az előadások művészi kiritelezésére vonatkozóan. Eddig az elmult évadtól kezdve, a pártbizottság és a titkárság nagy figyelemmel kisérte a szinház munkáját, értékes támogatást nyujtott annak érdekében, hogy minél hasznosabb nevelési eszköz legyen Arad municipium és a megye közönsége számára. A munkásklubokat, kulturotthonokat, művelődési házakat, a megyei művelődés- és művészetügyi bizottságot arra ösztönözték, hogy fokozott figyelmet forditsanak a szinház támogatására, s e gondoskodás hatása teljes mértékben megmutatkozott.

Tiszta szivemből hiszek a szinházban, érzést keltő, nevelő, tudatformáló erejében. A szinház, ez az ősrégi csodás művészet, ma inkább, mint bármikor arra hivatott, hogy közreműködjön az egyik legjelentősebb célkitüzés megvalósitásában: az uj ember kialakitásában. E nagy feladat megvalósitása számunkra, művészeti dolgozók számára — az összes dolgozókkal, az anyagi és szellemi javak termelőivel együtt — a legfelemelőbb kommunista kötelesség.

DAN ALECSANDRESCU,

az Aradi Állami Szinház igazgatója

Agitációs brigádok seregszemléje

A juliusban megjelent nagyjelentőségü pártdokumentum rendkivüli szerepet tulajdonit az agitációs munkának a tömegek szocialista öntudatának kialakitásában. Az agitációs művészbrigádok igy megsokszorozódott feladatot hivatottak teljesiteni. Az utóbbi hónapokban országszerte ujjászervezték, aktivizálták ezeknek a hatékony kis együtteseknek a műsorát. Egyetlen vállalat vagy intézmény, egyetlen munkahely sem nélkülözheti a pozitiv eredmények népszerűsitésének, a hiányosságok nyilt birálatanak e fórumat.

Ezért tartjuk hasznosnak az UCECOM és az Arad megyei Népi Alkotások Házának kezdeményezését, hogy meghivja Aradra az ország legjobb szövetkezeti rigmusbrigadjait. A csütörtök esti seregszemlén a műsorban fellépő együtteseken kívül jelen voltak a teremben a megyei művelődési házak és otthonok igazgatói, módszertani irányitók, kulturaktivisták.

A bukaresti Ineălțămintea és Arta manuală szövetkezet (két műsort), a ploiești-i Electrometalica, a galaci Progresul, valamint az aradi Artex mutatta be műsorát. Valamennyi együttes a legutóbbi országos versenyen díjat nyert.

A bukaresti Ineălțămintea szövetkezet első műsora (ezzel szerepeltek az országos vetélkedőn) ritmusával, frappáns szövegével tünt ki. Második előadásuk egyszerű, de sokkal hatásosabb volt. Rövid filmkockákból állt össze (eredmények, hiányosságok).

Az Arta manuală brigád műsorának erénye az ötletes szöveg és a tehetséges előadók. Egy sakkjátszma ürügyén mutatták rá a szövetkezet életében, a dolgozók magatartásában megmutatkozó fogyatékosságokra. Felróhatjuk a kissé negativista műsorösszeállitást. A jó példák népszerüsitésére már nem futotta a szövegiró fantáziájából. Második műsoruk Caragiale ismert alakjainak és szállóigévé vált mondásainak a szövetkezet életébe való átültetése volt.

Sok jó poén csattant el, de ez az előadás minden erénye ellenére revüszerűségével tullépte az agitációs művészbrigád lehetőségeit, talán a célját is.

Nagyon tetszett a ploieștiek előadása. Ötlet, ritmus, szatirikus él, bátor hangvétel. Példát mutattak arra, hogy lehet és kell elkerülni a sablont, a felszinességet. Az agitációs művészbrigádnak a lényeges jelenségeket kell megtalálnia. Az egyéni hibák és elszigetelt jelenségek is birálhatók, de az agitáció hatékonysága egyenes arányban áll a minél több embert, egész kis közösséget érintő kérdések bátor felvetésével.

A galaci Progresul szövetkezet a viszonylag gyenge szöveg ellenére is kiegyensulyozott, gondos műsorral szórakoztatta a nagyszámu közönséget.

Az aradiak műsoráról annak idején részletesen beszámoltunk. Ezuttal csak két rövid jelenetet mutattak be.

A szövetkezeti agitációs művészbrigádok seregszemléjének második részében a művelődési otthonok vezetői, kulturaktivisták, gyümölcsöző tapasztalatcserét tartottak. Ez alkalommal számos elméleti kérdést is tisztáztak. **Bogdan Căiuș**, a Népi Alkotások Központi Házának küldötte hasznos utmutatásokkal látta el a szövegkönyvirókat, a művészeti irányitókat. A tapasztalatcserén részt vevő kulturaktivisták szóltak eredményeikről, tanácsokat kértek szakmai kérdésekben.

Az agitációs művészbrigádok aradi találkozója kétségtelenül hasznos kezdeményezés volt. Remélhetőleg, hamarosan a hagyománnyá vált tapasztalatcserékről számolhatunk be. Ennek eredményét pedig az agitációs tömegmunkában mérhetjük le.

A brigád a közvélemény hangja egy munkaközösségben. Elsősorban a politikai tomegmunka fóruma. Nyilván, a változatos művészi eszközök növelik a hatékonyságot. De az agitációs művészbrigádok legfőbb jellemzője az operativitás, az eseményekre való gyors reagálás. Olyan eszközökkel, melyek az emberek lelkének érzékeny hurjatt penditik meg. Meggondolkoztat és állásfoglalásra kesztet, lelkesit és jobb munkára serkent. Ez vot a szövetkezeti agitációs művészbrigádok aradi seregszemléjének legfőbb tanulsága.

P.P.

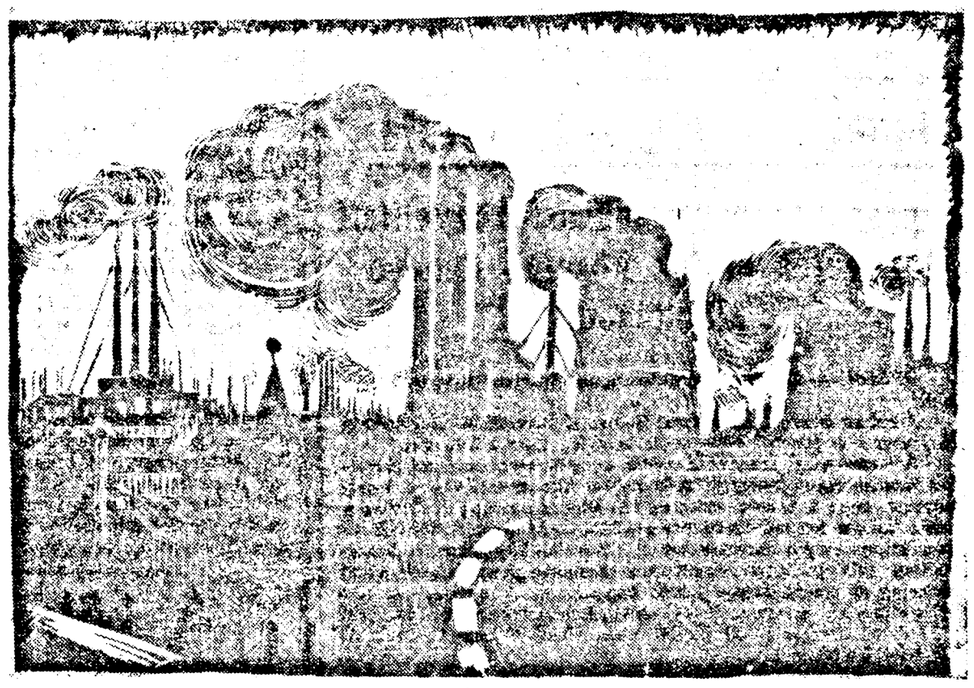

GEDEON ZOLTÁN: Vajdahunyad (lino).

Az Aradi Állami Szinház egyik legnagyobb hatásu bemutatója Paul Everac Albérlet c. előadása volt. Képünkön: Olimpia Didilescu és Ion Văran.

▼

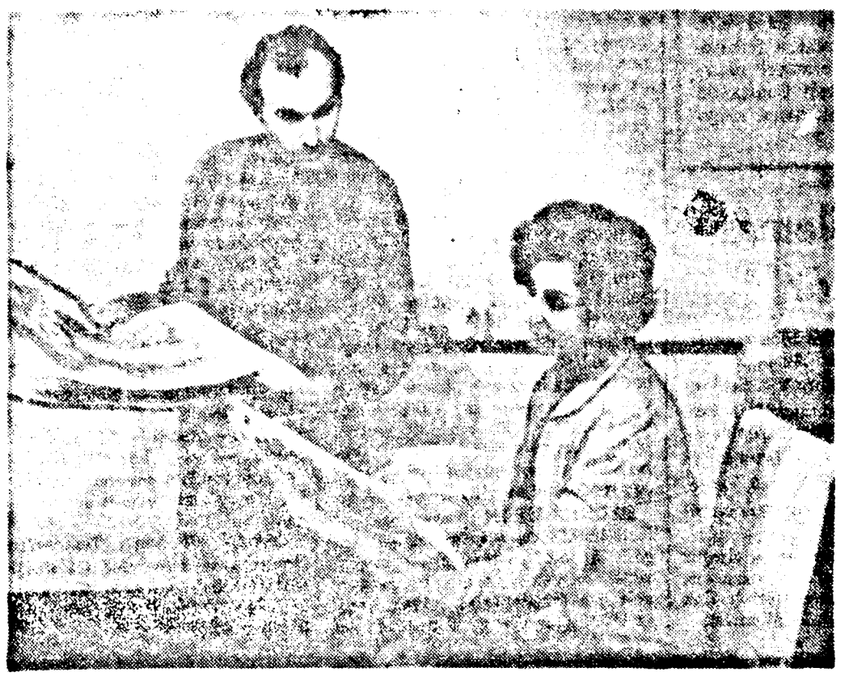

A felkészülés évei *)

Mindezek ellenére, amint a sziguranca főigazgatóságának 1936. szeptember 24-én kelt egyik jelentéséből kitünik, semmi sem fékezhette a foglyok szervezkedési lendületét.

„A doftanai börtönben — hangzik a jelentés — a kommunisták, jóllehet külön cellákban, tehát egymástól elválasztva élnek, politikai tevékenységet fejtenek ki az itt fogva tartott elemek között. Naponként előadásokat tartanak s megvitatnak a kommunista pártot érdeklő különböző kérdéseket, ugyanis a kommunista tevékenységért elitélt összes foglyokat kollektivákba szervezték".

Attól kezdve, hogy a foglyoknak megadták a politikai elitélteknek járó börtönrendet, különböző kézi munkákat végezhettek. Egy kisebb műhely is létesült: máig is őriznek néhány ott készült tárgyat — fafaragásokat vagy játékokat, amelyeket kint eladtak, s igy biztositották a politikai tevékenységhez szükséges alapokat. Az asztalosműhely mellett volt egy helyiség, s ennek padlásán raktározták el a szükséges anyagokat. A padlást fából készült létrán lehetett megközeliteni. Itt gyülekeztek anyagellátás ürügyén a kollektiva vezetői, hogy együtt határozzák meg a követendő vonalat. 1938 februárjában ezen a padláson tartották meg a doftanai börtön pártsejtjének a gyülését!

Más módszerek igénybevételével is tartottak értekezleteket, még a „H" büntetőrészleg celláiban is, ahová fénysugár sem hatolt be. Itt a börtönőrök csak ellenőrző sétákat tartottak, ugyhogy elegendő volt megfigyelni az időközöket, az első cellába zárt foglyot megbizni: jelezzen, mihelyt kulcscörgést és léptek zaját hallja...

Aztán egy hang celláról cellára közvetitette a szöveget, felhasználva az illuzorikus központi fűtés csövét, vagy, ami még egyszerűbb, a beszélő az ajtóra felszerelt kémlelőnyilásra tapasztotta a száját.

„Halló! Halló! — mondta a hang — megkezdjük a Párizsi Kommünről szóló értekezletünket. Készen vagytok?..."

A témák változatosak voltak: egy polltikai-gazdaságtani kurzus, valamely probléma marxista megvilágitása, Lenin valamelyik művének vagy a szovjet forradalomnak a kommentálása...

*) A Bukaresti Politikai Könyvkiadó közzétette magyar nyelven is Michel-P. Hamelet NICOLAE CEAUȘESCU, *Életrajz és válogatott irások* cimű nagy hatásu könyvét, amely Nicolae Ceaușescu elvtárs életpályáját és politikai tevékenységet vázolja fel, s ideológiai és politikai beszédeiből, irásaiból tallóz válogatást. Az életrajz első fejezetéből közlünk részletet.

Az értekezletek nem szoritkoztak az előadásra: bátoritották a kérdésfelvetést, sőt, mint a haladás tényezőjét, az egymásnak ellentmondók vitáját is.

Előfordult, hogy a büntetőrészleg zárkáiba rekesztett nem kommunista foglyok is részt vettek ezekben a vitákban. Olykor egy-egy meglepetés is bekövetkezett. Az egyik szemtanu mesélte nekem, hogy egy napon, értekezlet után a kérdésekre került sor, amikor az utolsó cellák egyikéből ismeretlen hang szólalt meg:

„Meghallgattam az ön előadását — közölte a hang tulajdonosa. — Meghatott, de nemigen győzött meg. kiegészitő magyarázatokat szeretnék...

— Kicsoda ön?...

— Precup ezredes..."

Robbanás a cellákban. Ezt a tisztet egy II. Károly király elleni összeesküvés nyomán zárták Doftanába. A dialógus, amely ezután kezdődött, olyan jól folyt le, hogy a háboru után Precup ezredes tábornokká és a párt katonai szekciójának a parancsnokává lépett elő!

A kommunisták Románia legfélelmetesebb börtönét tehát a forradalmi képzés és nevelés valóságos iskolájává alakitották át. A párt kádereinek jelentős részét ebben a börtönben képezték és nevelték.

A Doftanán tartott szokatlan értekezletek fent emlitett részvevője mondta:

„Nicolae Ceaușescu csodálatra méltó memóriájával, a legkülönbözőbb szövegek ismeretével s abbeli tehetségével tünt ki, hogy gyakorlati következtetéseket tudott levonni az elemzett művekből és össze tudta vetni az elméleti adatokat a konkrét valósággal..."

A börtön adminisztrációja számára Nicolae Ceaușescu „dacos ellenszegülő" elemnek számitott, s mint ilyet, különleges felügyelet alatt tartották. A doftanai levéltárban található az alábbi jelentés:

„Parancsnok ur, alulirott... csendőrök a következőket jelentjük: 1937. február 20-án reggel 8 óra körül, Nicolae Ceaușescu fogoly káromló szavakkal szólt őnről, bennünket hóhéroknak és gazfickóknak nevezett s azzal vádolt, hogy nem tudjuk, mit teszünk..."

Ilyen incidensek napirenden voltak. A leggyakrabban az egyik vagy másik fogollyal szemben elkövetett önkényeskedések elleni tiltakozásról volt szó. Az ellenfélnek nem hagytak pillanatnyi nyugtot sem...

A fenti jelentés keltétől számitva huszonkét hónap telt el, egyforman nehéz körülmények között átvészelt hónapok, de közben pillanatig sem lankadt a szervezés és a propaganda téren rá háruló feladatok teljesitésében tanusitott lendülete, a győzelembe vetett töretlen hite. Huszonkét hónap, amelynek leteltével, 1938. december 8-án Nicolae Ceaușescut szabadlábra helyezték.

Szabadlábon volt hát, de nem vonult nyugalomba. Az átélt egyedi tapasztalatoktól edzetten még nagyobb lelkesedéssel vetette bele magát a küzdelembe...

Legyőzhetetlen!

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ — A nemzetközi biztonságról szóló nyilatkozat előirányzatainak megvalósítása című napirendi pont vitája

Az ENSZ-közgyülés politikai és biztonsági bizottsága megkezdte az első napirendi pont — a nemzetközi biztonságról szóló nyilatkozat előirányzatainak megvalósitása — vitáját. A felszólalók szorgalmazták, hogy az ENSZ mozditsa elő hathatósabban a béke és a biztonság politikáját, lépjen fel határozottabban a háboru megelőzéséért, mindennemü agresszió meghiusitásáért, az államközi viszályok békés rendezéséért, az alapokmány elvének érvényesitéséért.

A vita a jubileumi ülésszakon elfogadott nemzetközi biztonsági nyilatkozat alapján folyik. A nyilatkozat, mint ismeretes, leszögezi, hogy az összes államoknak kötelességük tiszteletben tartani egymás szuverénitását és a népek önrendelkezési jogát, tartózkodni az erőszak használatától, illetve az erőszakkal való fenyegetőzéstől, az egymás belügyeibe való beavatkozástól, tárgyalásos uton rendezni a viszályokat.

A. Dobrinyin szovjet küldött hangsulyozta a nemzetközi biztonsag, az általános és teljes leszerelés és a gazdasági fejlődés megbonthatatlan kapcsolatát. Az európai viszonyok pozitiv alakulásáról szólva, rámutatott: a biztonsági és együttműködési konferencia számottevően javitana a kontinens politikai légkörén. A Szovjetunió képviselője kidomboritotta az erőszak használatának és az erőszakkal való fenyegetőzésnek a mellőzéséről szóló regionális egyezmények és szerződések jelentőségét a nemzetközi biztonság szempontjából, hangsulyozta, hogy az általános és teljes leszerelés lényegesen hozzájárulna a világbéke és az egyetemes biztonság ügyéhez.

Robbert Fack holland küldött kijelentette: a nemzetközi biztonság attól függ, hogy az összes államok, tekintet nélkül területük nagyságára, lakosaik számára és katonai potenciáljukra, hiven betartsák a nemzetközi igazságosság, jog és etika elveit, békés uton rendezzék viszályaikat, megvalósitsák az általános és teljes leszerelést.

Josef Winiewicz, a Lengyel NK helyettes külügyminisztere a nemzetközi helyzet pozitiv tényezőit taglalta és részletesebben foglalkozott az európai viszonyok alakulásával. Az európai biztonság vonalán foganatositandó intézkedések véget kell hogy vessenek Európa jelenlegi megosztottságának, meg kell hogy teremtsék a kollektiv és állandó biztonsági rendszert — hangoztatta. A Biztonsági Szerződésre vonatkozó javaslatról szólva rámutatott: a szerződő feleknek kötelezniük kellene magukat, hogy nem folyamodnak erőszakhoz, illetve erőszakkal való fenyegetőzéshez más államok szuverénitása, területi épsége vagy függetlensége ellen, elismerik és tiszteletben tartják az Európai határokat, nem avatkoznak be egymás belügyeibe és békés eszközökkel rendezik viszályaikat.

Román — kinai megállapodás

PEKING. — Ion Gălățeanu, az Agerpres tudósitója jelenti:

Október 16-án Pekingben aláirták a Kinai NK által Romániának nyujtott hitel alapján szállitott teljes berendezésekre és az ezekhez adott müszaki segitségre vonatkozó megállapodást. A megállapodást román részről Ioan Avram gépipari miniszter, kinai részről Fan I külgazdasági miniszter irta alá.

Az ünnepélyes aláirásnál jelen volt Csi Ten-Kuej, a Kinai KP KB Politbürójának póttagja, Li Szuj-csin gépipari miniszter, Li Csan helyettes külkereskedelmi miniszter, Li Jao-uan helyettes külügyminiszter és más kinai hivatalos személyek. Román részről jelen volt a kormányküldöttség több tagja, valamint Aurel Duma, Románia pekingi nagykövete.

★

A román kormányküldöttség ugyanaznap Pekingből hazautazott.

A repülőtérre Ioan Avram miniszterten és a küldöttség tagjait kikisérte Li Szuj-csin, Li Csan, Li Jao-uan és más kinai hivatalos személyek, valamint Aurel Duma nagykövet.

A Német DK Minisztertanácsának emlékirata

BERLIN. — Ștefan Deju, az Agerpres tudósitója jelenti:

A Neues Deutschland közzétette a Német DK Minisztertanácsának emlékiratát, amelyet közöltek az ENSZ-közgyülés 26. ülésszakával és amelyet — diplomáciai uton — eljuttattak az Egyesült Nemzetek Szervezetének több mint 100 tagállamához, valamint a világszervezet főtitkárához.

Az emlékirat megalapozza annak szükségességét, hogy a Német Demokratikus Köztársaságot egyenjogu tagként fel kell venni az ENSZ-be és normális diplomáciai kapcsolatokat kell létesiteni az NDK és más államok között. Ebben a vonatkozásban az ujság hangsulyozza, hogy a jelenlegi közgyülési ülésszakon számos szónok szorgalmazta a két német állam — az NDK és az NSZK — felvételét az ENSZ-be.

Az emlékirat hangsulyozza, hogy vannak olyan próbálkozások, amelyek kétségbe vonják az NDK törvényes jogát az ENSZ-tagsághoz. Ezeknek a próbálkozásoknak az igazolására azt hozzák fel, hogy egyrészt normalizálni kell a kapcsolatokat az NDK és az NSZK között, másrészt az NDK és más államok között, s csak ezután kerülhet szóba az NDK befogadása az ENSZ-be. A Német DK kormánya — mutat rá az emlékirat — ebben a tekintetben emlékeztet arra az általánosan elismert és az államok gyakorlatában sok esetben beigazolt elvre, amely szerint valamely állam ENSZ-tagsága és egy más állammal való kapcsolatainak jellege és arányai, elvileg két külön álló kérdés, nem tehető egymastól függővé és nem okoz kölcsönösen kart egymásnak.

Az emlékirat befejezésül rámutat, hogy az NDK és az NSZK felvétele az ENSZ-be biztositaná az európai helyzet számottevő enyhülését és ugyanakkor hozzájárulna az együttműködés fejlődéséhez. A nemzetközi szervezetek világszerte jobban eleget tehetnek feladataiknak akkor, ha a tagsági státus megadásának kérdéseiben az ENSZ-alapokmány elveiből, főként pedig a szuverén egyenlőség elvéből indulnak ki.

Kenzsi Miyamoto interjúja romániai látogatásáról

TOKIÓ. — Florea Țuiu, az Agerpres tudósitója jelenti:

Az Akahata cimü lap, a Japán Kommunista Párt sajtószerve közölte Kenzsi Miyamotonak, a Japán Kommunista Párt KB Elnöksége elnökének interjuját azzal kapcsolatosan, hogy nemrégiben ellátogatott négy európai és ázsiai országba. A felkeresett országok pártjainak fontos pozициojuk van a nemzetközi kommunista mozgalomban — mondotta Miyamoto. A látogatások hozzájárultak a Japán KP pozициójának magasabb fokra emelkedéséhez a nemzetközi kommunista mozgalomban és a nemzetközi antiimperialista harcban.

Romániai látogatásáról szólva, Miyamoto rámutatott, személyesen Nicolae Ceaușescu főtitkár hivta meg, hogy látogasson el Romániába. A Román Kommunista Párt — mondotta a JKP KB Elnökségének elnöke — igen nagy jelentőséget tulajdonitott a velünk folytatott megbeszéléseknek és nagyon óhajtotta, hogy lássuk ebből az alkalomból, miként építi a párt és a román nép a szocializmust. Noha látogatásunk igen rövid volt, megtekintettünk gyárakat, egy hajóépitő telepet, falvakat, vizierőmü-gátakat, iskolákat, lakónegyedeket, bölcsődéket, kórházakat különböző megyékben, főként az ország déli részén.

A Román Kommunista Párt szorgalmazza a nemzetközi mozgalom egységének helyreállitását olyan értelemben, hogy a szocialista országok összes pártjai fogjanak össze a független álláspont és a nemzetközi szolidaritás tudatos egyesitése révén.

A román nép igen melegen fogadott bennünket, mivel jól ismeri saját fejlődési irányvonalát és ismeri a Japán Kommunista Párt álláspontját is. Néhány gyárban, miután melegen köszöntöttek bennünket, hangsulyozták, hogy rendszeresen és nagy érdeklődéssel kisérik pártunk küzdelmét és tapasztalatát. Elmondották, hogy saját erejükből kivánják fejleszteni gazdaságukat, a legujabb technológiai vivmányok bevezetésével a gyárakba és az üzemekbe. Az 1966—1970-es ötéves tervben a román ipar átlagos évi növekedési üteme 12 százalék volt. Ez gyors ütem. Az a benyomásunk, hogy a szocializmus építése általában sikeresen folyik, hogy az RKP által kidolgozott belpolitikában a fő feladat a sokoldalu szocialista fejlesztés, a menet közben felmerülő nehézségek dacára.

A pártban a magas foku elvszerüség szelleme uralkodik, s igy a nép mindenben támogatja a pártot, bizik benne. Ezt elmondottam a japán sajtotudósitóknak nyomban azután, hogy végignéztem az Augusztus 23-i diszszemlét. A tömegek érzelmei az RKP vezetősége iránt őszinték. Az RKP népszerüsége szünteleníil növekszik. Tapasztaltam, hogy a nép melegen támogatja a pártvezetőséget.

A román vezetőkkel folytatott megbeszéléseken nagy figyelmet forditottunk a pártjaink és népeink közötti baráti kapcsolatok továbbfejlesztésére.

A közös közlemény legfontosabb problémáinak egyike a nemzetközi kommunista mozgalom egysége normáinak világos megfogalmazása. Mi hangsulyoztuk, hogy a véleménykülönbségek nem fogják megszakitani a pártok közti kapcsolatokat a nemzetközi kommunista mozgalomban, ha egy párt nem ösztönöz más pártbeli szakadár csoportokat vagy nem támogat ilyen csoportokat. Ez azt jelenti, hogy egy ilyen cselekmény a legnagyobb akadály a nemzetközi kommunista mozgalom egysége utjában.

A Román Kommunista Párttal való közleményben mi világosan kijelentettük: már a Komintern idején — bizonyossá vált, hogy nincs szükség a nemzetközi kommunista mozgalom semmilyen központjára. Mi, büszkén meghatároztuk a nemzetközi kommunista egység normáit, kiemelve a nézetkülönbözőségek következtében végrehajtott intervenció káros volját. Ugy véljük, hogy a közlemény kifejezi mindkét fél pozitiv nézetazonosságát.

HÍRÜNK KÜLFÖLDÖN

A prágai televízió műsort közvetített fegyveres erőink közelgő ünnepe alkalmából

PRÁGA. — Constantin Prisăcaru, az Agerpres tudósitója jelenti:

A prágai televizió szombaton Románia Szocialista Köztársaság fegyveres erői közelgő ünnepének szentelt müsort közvetitett.

A kommentár, amelyet a román katonák csehszlovákiai harcainak momentumait bemutató dokumentumfilm szemléltetett, hangsulyozta, hogy a román hadsereg hathatósan hozzájárult Csehszlovákia fasiszta iga alóli felszabaditásához. Öt hónapon át 250 000 román katona sulyos harcokat vivott Szlovákia hegyeiben, s felszabaditott 1300 helységet. Ezekben a csatákban megerősödtek a két hadsereg és ország szoros baráti kapcsolatai. A csehszlovák nép örökre megőrzi annak a 66 000 román katonának az emlékét, aki a közös ellenséggel vivott küzdelemben életét áldozta Csehszlovákia felszabaditásáért.

A kommentátor a továbbiakban hangsulyozta, hogy az ország felszabadulása óta eltelt 27 évben Románia erős ipari állammá vált. Románia hadserege, amelyet a párt a szocialista internacionalizmus szellemében nevelt, a harci és a politikai képzésben elért jó eredményekkel ünnepli megalapitásának 27. évfordulóját, s készen áll a szocializmus és a béke megvédésére.

Megkezdődött az Irországi KP XV. kongresszusa

Belfastban szombaton megkezdődött az Irországi Kommunista Párt XV. kongresszusa. A kongresszuson a pártszervezetek küldöttein kivül részt vesz több kommunista- és munkáspárt képviselője is. A Román Kommunista Pártot Ilie Cișu elvtárs, az RKP KB tagja, az RKP Prahova megyei bizottságának első titkára képviseli.

A küldöttek több határozattervezetet vitatnak meg Irország fő problémáiról és egyes nemzetközi kérdésekről.

A tőke világából

A San Francisco-i szövetségi törvényszék 80 nappal meghosszabbitotta a nyugati partok dokkmunkásai sztrájkjának megszakitására vonatkozó rendeletet. Eredetileg a Taft-Hartley munkásellenes törvény alapján kiadott rendelet tiz napi időszakra vonatkozott. Ugyanakkor a keleti partok 38 000 dokkmunkása folytatja a sztrájkot.

Jelenleg az USA-ban több mint 10 000 vasutas és 100 000 bányász is sztrájkol. A sztrájkhullám nyomán az ország különböző társaságai több mint 450 millió dollárt vesztettek.

★

A három nagy olasz szakszervezet felhivására pénteken 24 órás általános sztrájkot tartottak Velencében a munkáselbocsátások, a munkanélküliség és az áremelkedés ellen, a hivatalos gazdaságpolitika radikális megváltoztatásáért.

Tiz- és tizezer dolgozó tüntetett, majd tartott nagygyülést Velence központjában.

A szakszervezetek egyébként ujabb általános sztrájkot jelentettek be október 19-re egész Velence körzetében.

Pénteken többezer középitkezési, cement-, üveg- és épitőanyagipari dolgozó tartott 24 órás sztrájkot Nápolyban az elbocsátások, a munkanélküliség, az élet drágulása ellen. A sztrájkoló munkások a főtéri városháza előtt tüntettek a dolgozók létérdekeit mellőző gazdaságpolitika ellen.

A GATT székhelyén aláirták Romániának az Általános Tarifa- és Kereskedelmi Egyezményhez (GATT) való csatlakozására vonatkozó megállapodást. A dokumentumot a román kormány megbizásából Mircea Petrescu meghatalmazott miniszter irta alá. A megállapodás 30 nappal az aláirás után lép érvénybe.

Az Ausztriai KP KB plenáris ülése

Az Ausztriai Kommunista Párt Központi Bizottsága plenáris ülést tartott az osztrák fővárosban és megvizsgálta a legutóbbi parlamenti választások eredményeit, valamint a párt előtt álló időszerü feladatokat. Franz Muhri, a párt elnöke jelentést terjesztett elő. A vita befejezése után elfogadott határozat hangsulyozza, hogy az Ausztriai KP-ra adott szavazatok számának jelentős növekedése arra kötelezi a kommunistákat, fokozzák harcukat az ország dolgozói létfontosságu érdekeinek kielégitéséért a tőke és a reakció ellen, a szocializmusért.

A kommunisták ezt a harcot összefüzik azokkal a kitartó akciókkal, amelyeknek célja aktiv szerepet biztositani Ausztriának, mint semleges országnak az európai békéért és biztonságért vivott küzdelemben — hangsulyozza a határozat.

LEGÚJABB SPORT

Könnyedén és magabiztosan

UTA — FC Argeș 4:0 (3:0)

UTA stadion, 8000 néző. Vezette: Bărbulescu Constantin — Kolosi Ferenc és Bică Mircea (Bukarest). Csapatok: UTA: Vidák — Biró, Leretter, Pozsonyi, Popovits — Domide, Petescu, Brosovszky — Sima, Kun II., Both (a 46. perctől Kalinin). FC ARGEȘ: Niculescu — Pigulea, Roșu, Vlad, Ivan — Ciolan, Popescu (a 46. perctől Prepurgel) — Dobrescu (a 46. perctől Radu), Dumitru, Dobrin, Jercan.

GÓLLÖVŐK: Brosovszky (13. perc), Brosovszky — tizenegyesből (29. perc), Kun II. (32. perc) és Brosovszky (69. perc).

SZÖGLETARÁNY: 7:5 (2:1).

A hirtelen beköszöntött igazi ősz néhány ezer nézőt megriasztott, az otthon maradottak jó mérkőzést és négy textilgyári gólt szalasztottak el. Halagian, a Vagonul volt játékosa, aki jelenleg az FC Argeș edzője, mérkőzés előtt bizakodva mondogatta: — Most nem lesz 6:1, mint a mult bajnokságban. Hát annyi nem lett.

Lendületesen kezdett az UTA, az FC Argeș hosszu perceken át védekezésre kényszerült, s az UTA fölénye a 13. percben gólban konkretizálódott. Pigulea röviden adott haza. **Brosovszky lecsapott a labdára, s a kivetődő Niculescu mellett a kapu közepébe lőtt: 1:0.**

A játékvezető néhány döntésével nem értett egyet a közönség — Bărbulescu főleg a test test elleni játékot itélte meg tévesen többször is —, sokszor kifütyülték. Kun II. közeli lövését védte lábbal Niculescu, majd Both és Roșu csapott össze, a széllső térde megsérült, néhány perces ápolás után visszatért, de csak sántikált a pályán, és hiába kérte, hogy cseréljék le. Pedig kár volt kinozni, különösen 3:0 után. A 25. percben Ivan letalpalta Simát a tizenhatoson belül, a biró nem adott tizenegyest. Négy perc mulva Pozsonyi szólózott, majd Brosovszkyt szöktette, a kapura törő középpályás lábát összeakasztotta Roșu. **A megitélt tizenegyest Brosovszky lőtte, a kapus csak érinteni tudta a labdát, és az az első sarokba gurult: 2:0. A 32. percben Domide néhány csel után kitünő labdát tálalt Kun II. elé, a középcsatár Ivantól szorongatva 14 méterről az alsó sarokba bombázott: 3:0.** A 40. percben Brosovszky a felső kapufát találta el. A félidő utolsó percében Both lőtt kapufát, a visszapattanó labdát Kun II. a hálóba rugta, de a játékvezető a partjelző beintésére érvénytelenitette a gólt. A közönség hevesen tüntetett, pedig a gól tényleg szabálytalan volt, mert a szabályok értelmében leshelyzetben van az a csatár, aki előtt nincs két ellenfél. Az emlitett esetnél pedig a kapus messze kint volt kapujából, a gólvonalon pedig csak egy védőjátékos állt.

SZÜNET UTÁN

Kalinin állt be a balszélre — szegény fiu még csak kapust nem játszott! — vele éppen tizenegyen voltak a textilgyáriak... Igaz, hogy az UTA akár 8 vagy 9 emberrel is megnyerhette volna már a találkozót, mert a vendégjátékosok — Dobrin egy-két próbálkozását leszámitva — nagyon gyenge ellenállást tanusitottak: az FC Argeș csatársorával csak szórakoztak az UTA védői. Ebből a játékrészből Kun II. kapufája (64. p.), Brosovszky és Kun II. közeli lövése (75. perc, Niculescu védett). Dumitru fejese (kapufa), Dobrin (Vidák védte) és Brosovszky (a felső sarok mellett ment el a labda) tizennyolc méteres szabadrugása érdemel emlitést. No meg Brosovszky harmadik gólja. **A 74. percben a középpályás lesen kapta a labdát, a partjelző beintett, de a középbiró tovább engedte a játékot, és a Kun II-től visszakapott labdát Brosovszky 18 méterről az alsó sarokba vágta. A pitești-iek hiába tiltakoztak, rángatták a partjelzőt, a megijedt Bică Mircea viszavonta a jelzést, ő is érvényesitette a gólt: 4:0.**

Az UTA könnyedén és magabiztosan játszva nyerte meg — a gólarány nem tulzott, söt! — a találkozót. Különösen az első 35 percben játszott jól és lendületesen, később engedett az iramból. Vidáknak kevés dolga volt, a hátvédsor és a csapat legjobbja a 299. A osztályu mérkőzését játszó — bajnoki csucs! — Leretter volt, de jól játszott Pozsonyi, Biró és Popovits is. Brosovszky gólerősségével, Petescu jó fejjátékával, Domide néhány szines alakitásával, Kun II. Attila pedig harcos és gólratörő játékával tünt ki. Kalinin számára kin volt a 45 perc. **Nem tudjuk megérteni, miért nincs az UTA-nak egy tartalék csatárjátékosa!** Bărbulescu Constantin jó hirnevét meghazudtolva vezette a találkozót.

A tartalékcsapatok találkozóját a vendégek 2:1 (1:1) arányban nyerték meg.

OROSZHEGYI KÁROLY

☆

Tegnapelőtti eredmények: Bukaresti Dinamo — Kolozsvári Universitatea 3:2, Craiovai Universitatea — Rapid 3:0. Tegnap: Steaua — ASA 1:1. Függetlenül a forduló további eredményeitől az UTA megőrizte helyét a tabella élén.

Tegnap délután Temesvárott: Progresul — Vagonul 1:1 (0:0), C osztályu bajnokság. A Vagonul egyenlitő gólját Dembrószky a 87. percben lőtte.

LEGFRISSEBB HÍREINK

A FELSZABADULÁS HIRÜGYNÖKSÉG JELENTÉSE SZERINT a dél-vietnami hazafias erők egységei szeptember 20 és október 3 között több mint 308 ellenséges katonát és tisztet tettek harcképtelenné, négy katonai járművet és hét repülőgépet megsemmisitettek, egy hajót elsüllyesztettek és levegőbe röpitettek öt hidat.

Október 12 és 15 között tanácskozast tartottak Bulgária NK-ban a Burgasz melletti Slancsev Brjagban az európai szocialista országok — Bulgária, Csehszlovákia, a Német DK, Jugoszlávia, Lengyelország, Románia, Magyarország és a Szovjetunió — vámigazgatóságainak képviselői.

Az összejövetelen a kábitószercsempészést és leküzdésének lehetőségeit vizsgálták meg.

STATISZTIKAI ADATOK SZERINT Marokkó lakossága a mult év végén 15 030 000 fő volt. Ennek 56 százaléka 20 éven aluli fiatal.

A HIROSIMÁBAN ÉS NAGASZAKIBAN csaknem három évtizeddel ezelőtt ledobott atombomba hatása már a második japán nemzedéket is érinti. A japán sajtó nemrégiben adott hirt a 15 éves Akihiro Myadzaki haláláról. A lány szüleit 1945-ben a nagaszaki bombázás következtében radioaktiv sugárzás érte. A kislány rákban halt meg.

JOSZIP BROZ TITO, Jugoszlávia SZSZK elnöke szombaton négynapos hivatalos látogatásra Delhibe érkezett, hogy Indira Gandhi miniszterelnökkel és más hivatalos személyekkel megvitasson nemzetközi kérdéseket és a kétoldalu kapcsolatokat.

MIUTÁN A HADSEREG példátlan megtorló kampány során elfoglalta a szöuli főiskolák épületeit és több mint 800 diákot letartóztatott, a hatóságok elhatározták, hogy korlátlan időre felfüggesztik az oktatást.

A megtorló akció során páncélosoktól körülvett több tucatnyi tehergépkocsin mintegy 2400 katona hatolt be az egyetemek területére. Több esetben könnygázt használtak, hogy a diákokat kiüzzék a könyvtárakból és az olvasótermekből. A Reuter által idézett szemtanuk kijelentették, hogy több letartóztatott diákot ütlegeltek.

A szöuli hatóságok kegyetlen megtorló akciójának célja nyilvánvalóan az volt, hogy véget vessen a kormánykörök korrupciója elleni diáktüntetéseknek.

Románia Kereskedelmi Kamarájának küldöttsége, amely Victor Ionescunak, a Kamara elnökének vezetésével látogatást tesz Szingapurban, megbeszélést folytatott Tan Szu Chiu helyettes pénzügyminiszterrel és K. Goulddal, a Szingapuri Kereskedelmi Kamara elnökével. A felek a két ország kölcsönösen előnyös gazdasági cseréinek további bővitéséről tárgyaltak.

AZ ENSZ DEKOLONIZÁCIÓS BIZOTTSÁGA egyhangulag elfogadott egy határozatot, amely felkéri Portugália, Dél-Afrika, Nagy-Britannia, az USA, Németország SZK, Franciaország és Kanada kormányát, akadályozza meg, hogy országának állampolgárai és társaságai részt vegyenek ipari tervek megvalósitásában Mocambique és Angola területén.

Amint a VNA hirügynökség jelenti, Vietnam DK Nemzetgyülésének küldöttsége, amely élen Hoang Van Hoan alelnökkel felkeresett több szocialista országot, közöttük Romániát is, nagygyülésen számolt be látogatásának eredményéről. Ott voltak miniszterek, parlamenti képviselők, tömegszervezetek képviselői, dolgozók, valamint a felkeresett szocialista országok nagykövetei; jelen volt Constantin Băbeanu, hazánk hanoi nagykövete.

A Szaljut szovjet űrállomás befejezte küldetését

Amint a TASZSZ jelenti, a Szaljut szovjet űrállomás befejezte küldetését. Az első kozmikus űrállomás hosszas repülésre szánt müszaki-tudományos kisérleti programját megvalósitotta.

Október 17-én az űrállomást földi vezénylessel betájolták, fékező motorját bekapcsolták. Az orbitális állomás leszállópályára állt, behatolt az atmoszféra sürü rétegeibe és a Csendes-óceán felett kijelölt övezetben elégett.

A Szaljut küldetése körülbelül hat hónapig tartott és több szakaszban bonyolódott le. Az első szakaszban megvalósitották a Szaljut-állomás és a háromszemélyes Szojuz—10 űrhajó együttes repülését. Ezalatt ellenőrizték az űrhajó és az orbitális állomás kereső, összekapcsoló és szétkapcsoló rendszereinek működését.

A második szakaszban a Szojuz—11 űrhajót kapcsolták hozzá az orbitális állomáshoz és létrehozták az első pilótás orbitális állomást.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomás: 120-77. Tip. Arad.